

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Spoorverbinding Antwerpen - Roosendaal (VERA)

22 maart 2001

976-150

ISBN 90-421-0803-7
Utrecht, Commissie voor de milieueffectrapportage.

commissie voor de milieueffectrapportage

Aan de Minister van Verkeer en Waterstaat
d.t.v. Directoraat-Generaal Goedervoer
sector Rail
Postbus 20904
2500 EX DEN HAAG

uw kenmerk
DGG/SR/00/006231

uw brief
28 september 2000

ons kenmerk
976-151/HI/mw

onderwerp
Toetsingsadvies Trajectnota/MER VERA
(spoorverbinding Roosendaal-Antwerpen)

doorkiesnummer
(030) 234 76 27

Utrecht,
22 maart 2001

Geachte Minister,

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een toetsingsadvies uit te brengen over het milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over VERA (spoorverbinding Roosendaal-Antwerpen). Overeenkomstig artikel 7.26 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

Het milieueffectrapport vergelijkt de effecten van de huidige Lijn 12 (Roosendaal-Antwerpen) met de effecten van verschillende varianten voor uitbreiding van Lijn 11 (Roosendaal-Bergen op Zoom-Antwerpen). De effectvergelijking in het MER heeft uitsluitend betrekking op Nederlands grondgebied. Het MER geeft geen informatie over de milieueffecten op Belgisch grondgebied bij het maximaal benutten van de huidige Lijn 12. Uw Ministerie heeft tussentijds aangegeven dat deze informatie van Belgische zijde niet wordt verstrekt, omdat zij er van uitgaat dat doortrekking van Lijn 11 naar België geen belangrijke grensoverschrijdende milieugevolgen heeft, die een grensoverschrijdend MER noodzakelijk maakt. Voor een goede afweging is deze informatie naar de mening van de Commissie echter wel noodzakelijk. Zij constateert dan ook in haar advies dat u een besluit zult moeten nemen over realisatie van Lijn 11 zonder dat adequate kennis over de effecten van een intensiever gebruik van Lijn 12 op Belgisch grondgebied voor handen is.

Ten behoeve van de besluitvorming over VERA is een maatschappelijke kosten-batenanalyse (mkba) uitgevoerd op basis van de OEEI-leidraad (Onderzoek Economische Effecten Infrastructuur). Volgens de OEEI-leidraad speelt m.e.r. een belangrijke rol in de mkba als leverancier van milieu-informatie. De Commissie is in de gelegenheid gesteld na te gaan of de uitgangspunten, alternatieven en milieu-informatie in het MER en mkba overeenstemmen. Zij constateert in haar advies op meerdere punten afwijkingen. Bij toekomstige projecten is een betere afstemming tussen m.e.r. en mkba gewenst.

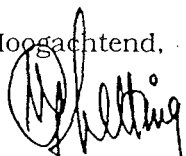
Postadres Postbus 2345
3500 GH UTRECHT
Bezoekadres Arthur van Schendelstraat 800
Utrecht

telefoon (030) 234 76 66
telefax (030) 233 12 95
e-mail mer@eia.nl
website www.commissiemer.nl

Daarnaast constateert de Commissie dat de kosten van milieueffecten in de mkba sterk worden onderschat. Door een aantal milieueffecten niet in geld te waarderen of ze in bepaalde gevallen (o.a. externe veiligheid) zelfs geheel buiten beschouwing te laten, is de rol, die milieu-informatie kan spelen in de mkba zeer beperkt. Hierdoor wordt het ambitieniveau van een mkba conform de OEEI-leidraad niet gehaald. Bij komende projecten waarvoor een mkba wordt opgesteld, vraagt dit naar de mening van de Commissie nadrukkelijk om aandacht.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de besluitvorming. Zij zal graag vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag het (ontwerp)besluit en de evaluatiedocumenten krijgt toegestuurd.

Hoogachtend,

ir. N.G. Ketting,
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
VERA (spoorverbinding Roosendaal-Antwerpen)

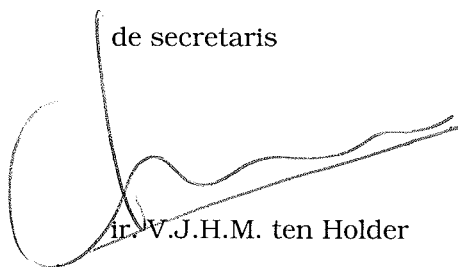
Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Spoorverbinding Roosendaal - Antwerpen (VERA)

Advies op grond van artikel 7.26 van de Wet milieubeheer over het milieueffect-
rapport over Spoorverbinding Roosendaal - Antwerpen (VERA),

uitgebracht aan de Minister van Verkeer en Waterstaat door de Commissie voor
de milieueffectrapportage; namens deze

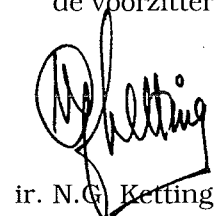
de werkgroep m.e.r.
Spoorverbinding Roosendaal - Antwerpen (VERA),

de secretaris

ir. V.J.H.M. ten Holder

de voorzitter

ir. N.G. Ketting

Utrecht, 22 maart 2001

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING.....	1
1.1 Algemeen	1
1.2 Werkwijze Commissie.....	1
1.3 Maatschappelijke kosten-batenanalyse en m.e.r.	3
2. OORDEEL OVER HET MER.....	4
2.1 Algemeen	4
2.2 Toelichting op het algemene oordeel.....	5
2.2.1 Effecten op natuur.....	5
2.2.2 Toepassing mca	8
2.2.3 Nulplus alternatief en effecten op Belgisch grondgebied	11
2.2.4 Fasering en consequenties lange termijn visie.....	11
2.2.5 Trillingshinder	12
3. OVERIGE OPMERKINGEN MET AANBEVELINGEN VOOR DE BESLUITVORMING	12
3.1 Alternatieven met verdiepte ligging	12
3.2 Effectbeschrijving aandachtsgebieden.....	13
3.3 Geluid.....	14
3.3.1 Emissies.....	14
3.3.2 Visuele effecten van geluidsschermen.....	15
3.3.3 Veiligheid.....	15
4. AANBEVELINGEN VOOR TOEKOMSTIGE MER'EN.....	16
4.1.1 Effectenoverzicht.....	16
5. MER EN MKBA	16
5.1 Uitgangspunten	16
5.2 Alternatieven.....	17
5.3 Effectbeschrijving.....	18

BIJLAGEN

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 28 september 2000 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen.
2. Kennisgeving in Staatscourant nr. 190 d.d. 2 oktober 2000
3. Brief van de minister van Verkeer & Waterstaat d.d. 24 januari 2001 over uitstel besluitvorming VERA.
4. Projectgegevens
5. Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. INLEIDING

1.1 Algemeen

De ministers van Verkeer en Waterstaat en Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer hebben het voornemen om extra spoorcapaciteit op de Verbinding tussen Roosendaal en Antwerpen (VERA) te realiseren ten behoeve van goederenvervoer. Onderdeel hiervan is de mogelijke aanleg van een nieuwe spoorverbinding vanaf Bergen op Zoom tot aan de Belgische grens. Ter ondersteuning van de besluitvorming over dit voornemen is een milieueffectrapport opgesteld.

Bij brief van 28 september 2000¹ heeft de Minister van Verkeer en Waterstaat als coördinerend bevoegd gezag de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over het opgestelde milieueffectrapport (MER). Het MER is op 2 oktober 2000 ter inzage gelegd².

De Commissie is aanvankelijk verzocht om voor 2 januari 2001 haar advies uit te brengen over de Trajectnota/MER. Tussentijds is echter bekend geworden dat er voor het project ook een maatschappelijke kosten baten analyse (mkba) op basis van de OEEI-leidraad (Onderzoek Economische Effecten Infrastructuur) wordt uitgevoerd (zie paragraaf 1.3) en de resultaten hiervan pas na 2 januari 2001 beschikbaar zouden komen. Het bevoegd gezag heeft positief gereageerd op het verzoek van de Commissie om de informatie van de mkba te betrekken bij haar toetsing van de Trajectnota/MER. Hierdoor is de wettelijke adviestermijn overschreden.

Op 24 januari 2001³ heeft de minister van Verkeer en Waterstaat de Tweede Kamer meegedeeld dat er met de provincie Noord-Brabant en betrokken gemeenten nader overleg zal plaatsvinden alvorens een standpunt wordt bepaald. Dit nadere overleg heeft betrekking op de inpassingmogelijkheden van de varianten in de kernen en de relatie met andere spoorprojecten. De Commissie is verzocht haar advies over de Trajectnota/MER desalniettemin uit te brengen, zodat de opmerkingen van de Commissie een rol kunnen spelen in de lopende discussie. Indien het genoemde nader overleg leidt tot andere varianten dan nu in het MER beschreven, zal dit leiden tot aanvulling van het MER.

1.2 Werkwijze Commissie

Het advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.⁴ De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd

¹ Zie bijlage 1.

² Zie bijlage 2.

³ Zie bijlage 3.

⁴ Zie bijlage 4 voor de samenstelling van de werkgroep en andere projectgegevens.

De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen⁵, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen⁶. In dit advies verwijst de Commissie naar een reactie wanneer deze naar haar oordeel:

- informatie bevat over een essentiële tekortkoming in het MER, waarvoor de Commissie adviseert een aanvulling op het MER op te stellen alvorens de besluitvorming doorgang kan vinden;
- informatie bevat over de inhoud van het MER die van belang is voor de besluitvorming en waarover zij een aanbeveling doet in het advies;

Op grond van artikel 7.26, lid 1 van de Wm toetst de Commissie:

- aan de richtlijnen van het MER⁷, zoals vastgesteld op 5 februari 2000;
- op eventuele onjuistheden⁸;
- aan de wettelijke regels voor de inhoud van een MER⁹.

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de wettelijke vereisten en de richtlijnen en gaat zij na welke onderdelen van het MER in aanmerking komen voor een positieve vermelding. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats te geven bij het besluit over VERA. Is dat naar haar mening niet het geval dan betreft het een *essentiële tekortkoming*. De Commissie zal dan adviseren tot een aanvulling.

Tijdens een gesprek op 18 december 2000 heeft de Commissie kenbaar gemaakt dat naar haar mening essentiële informatie in het MER ontbrak. Zij achtte de informatie in het MER over de beschrijving van de effecten op natuur en de toepassing van de mca onvoldoende voor de besluitvorming. Op deze punten is op 23 januari aanvullende informatie verstrekt. Het algemene oordeel is gebaseerd op het MER en de aanvullende informatie.

Overige tekortkomingen worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegd gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

⁵ Zie bijlage 5 voor een lijst hiervan.

⁶ Tot op heden zijn bij de Commissie inspraakreacties nr. 1 t/m 595 binnengekomen. Daarnaast heeft de Commissie de reacties en adviezen ontvangen van bestuurlijke organen (nr. 596 t/m 607)

⁷ Wm, artikel 7.23, lid 2.

⁸ Wm, artikel 7.23, lid 2.

⁹ Wm, artikel 7.10

1.3 Maatschappelijke kosten-batenanalyse en m.e.r.

Het Kabinet heeft recent besloten dat voor alle infrastructuurprojecten van nationaal belang een kosten-batenanalyse volgens de OEEI-leidraad¹⁰ moet worden uitgevoerd (ook wel 'maatschappelijke kosten-batenanalyse' of 'mkba' genoemd). Het betreft hier een integrale analyse van alle effecten van een infrastructuurproject, zoals vervoereffecten, bedrijfseconomische effecten en externe effecten, waaronder milieu en veiligheid. Doel van de mkba is houvast te bieden voor het bepalen van de bijdrage van een project aan de nationale welvaart.

Het project VERA is een van de eerste projecten waarvoor een dergelijke kosten-batenanalyse is uitgevoerd.

Volgens de OEEI-leidraad speelt m.e.r. een belangrijke rol in de mkba als de leverancier van de milieu-informatie. Dit is alleen goed mogelijk indien de gehanteerde uitgangspunten en de onderzochte alternatieven in de mkba overeenstemmen met die in het MER. Ook is belangrijk dat het MER milieu-informatie levert die bruikbaar is voor een kosten-batenanalyse en dat de voorspelde milieukosten en -baten in de mkba aansluiten bij de milieu-informatie in het MER.

M.e.r. heeft er dus een taak bij gekregen: naast het verschaffen van inzicht in milieueffecten, moet m.e.r. ook de mkba voeden. Naar de mening van de Commissie betekent deze extra rol van m.e.r. een uitbreiding van haar taken tijdens de richtlijnen- en de toetsingsfase voor infrastructuurprojecten van nationaal belang. Dit betekent dat zij in haar advies voor richtlijnen voortaan zal aangegeven welke milieu-informatie het MER moet bevatten om het uitvoeren van een mkba mogelijk te maken en welke milieueffecten naar verwachting zo belangrijk zijn dat deze een rol dienen te spelen in de mkba. In haar toetsingsadvies zal zij beoordelen of de uitgangspunten, alternatieven en milieu-informatie in MER en mkba overeenstemmen.

Het resultaat van deze beoordeling staat vermeld in hoofdstuk 5 van dit advies.

¹⁰ Onderzoeksprogramma Economische Effecten van Infrastructuur- 'Evaluatie van infrastructuurprojecten - Leidraad voor kosten-batenanalyse', CPB en NEI, SDU Uitgevers, Den Haag 2000.

2. OORDEEL OVER HET MER

2.1 Algemeen

De Commissie is van mening dat het **MER inclusief de aanvulling voldoende informatie biedt** om het milieu een volwaardige rol te kunnen laten spelen bij de besluitvorming.

De Trajectnota/MER met de onderliggende rapporten geven veel, gedetailleerde, informatie over de tracéalternatieven en hun milieugevolgen. De informatie wordt ondersteund met uitgebreid en overzichtelijk kaartmateriaal.

De Commissie constateerde aanvankelijk dat op twee punten essentiële informatie voor de besluitvorming in de Trajectnota/MER ontbreekt. De tekortkomingen hadden betrekking op de volgende onderwerpen:

- het niet toetsbaar zijn van de effecten op natuur en met name de effecten op gebieden met een beschermde status op basis van de Vogel- en of Habitat richtlijn;
- de toepassing van de mca methodiek mede in relatie tot de toegankelijkheid van het MER.

Op deze punten is het MER tussentijds aangevuld. Over de aanvulling is geen mogelijkheid tot inspraak geboden. De Commissie heeft derhalve geen kennis kunnen nemen van inspraakreacties op deze aanvullende informatie. De Commissie adviseert om deze aanvulling alsnog openbaar te maken conform het Richtsnoer Aanvullingen.

Daarnaast heeft de Commissie geconstateerd dat het MER geen informatie geeft over de feitelijke milieueffecten op Belgisch grondgebied. Zij is van mening dat deze informatie noodzakelijk is voor een goede afweging tussen het alternatief Lijn 11+ Lijn 12 en het nul(plus)alternatief Lijn 12. Het Ministerie van Verkeer en Waterstaat heeft tussentijds aangegeven dat *“deze informatie van Belgische zijde niet wordt verstrekt, omdat zij er van uitgaan dat de doortrekking van lijn 11 naar Nederland geen belangrijke grensoverschrijdende milieugevolgen heeft, die een grensoverschrijdend MER noodzakelijk maakt”*. De Commissie constateert dat aanvulling van het MER op dit punt niet mogelijk wordt geacht en derhalve een besluit genomen zal moeten worden zonder de noodzakelijke kennis over de feitelijke effecten van een intensiever gebruik van Lijn 12 op Belgisch grondgebied.

Het MER geeft niet aan hoe de in het MER ontwikkelde alternatieven passen binnen de in juni 2000 gepubliceerde Spoorinfravisie Goederenvervoer. Hierin wordt VERA aangemerkt als één van de twee primaire routes voor goederenvervoer in Nederland en gesteld dat deze route zich op termijn (ná 2020) zal moeten ontwikkelen tot een *dedicated* spoorweg, alleen bestemd voor goederenvervoer. Deze ontwikkeling kan van invloed zijn op de te ontwikkelen alternatieven en de te maken keuze voor de kortere termijn (tot 2020). Het Ministerie van Verkeer en Waterstaat heeft tussentijds aangegeven dat de ontwikkeling van een *dedicated* spoorlijn afhankelijk is van de ontwikkeling van het railgoederenvervoer op de corridor en daarbij aangegeven dat naar haar mening de realisatie van het ontbrekende stuk spoor tussen Bergen op Zoom

en de Belgische grens hiermee niet strijdig is. De Commissie adviseert hierop bij de standpuntbepaling een nadere toelichting te geven.

Het MER geeft op basis van de in de richtlijnen aangegeven methodiek (SBR-richtlijn) een juiste beschrijving van de trillingseffecten. De Commissie is echter van mening dat de huidige SBR richtlijn alleen geschikt is om de toelaatbaarheid van trillingen te beoordelen maar geen volledig beeld geeft van de ondervonden hinder. Voor dit MER kan dit, gegeven de richtlijnen en het niet beschikbaar zijn van een betere methodiek, niet als essentiële tekortkoming worden aangemerkt. De Commissie adviseert om ten behoeve van komende infrastructuurprojecten een (op de SBR richtlijn gebaseerde) methode te ontwikkelen, waarin bij de effectbeschrijving de totale hinder zo goed mogelijk in kaart wordt gebracht en de sterkte en duur van de trillingen wordt meegewogen.

In de volgende paragraaf wordt een toelichting gegeven op het algemeen oordeel. Ingegaan wordt op de geconstateerde essentiële tekortkomingen en een toelichting wordt gegeven op de hierboven genoemde overige punten.

2.2 Toelichting op het algemene oordeel

2.2.1 Effecten op natuur

Waardering huidige situatie en effectbeschrijving

In de richtlijnen is aangegeven dat bij de beschrijving van de bestaande kwaliteiten en de natuurbeleidstatus, de doeltypen en doelsoorten bijzondere aandacht behoeven. In het MER (Bijlagerapport, bijlage 3) wordt per deelgebied informatie gegeven over het voorkomen van soorten. De criteria op basis waarvan soorten wel of niet in deze overzichten zijn opgenomen, worden niet aangegeven. Onduidelijk is derhalve welke keuzen zijn gemaakt voor bepaalde doeltypen en doelsoorten en waar de keuze van deze soorten op is gebaseerd¹¹. De gegeven opsomming per deelgebied vormt wel de basis van de gebiedswaardering. De gebiedswaardering is derhalve niet toetsbaar.

Het MER geeft drie waarderingen voor de huidige situatie: één voor fauna, één voor flora en één voor landschapsecologische eenheden. Bij de twee eerste aspecten wordt gewaardeerd op grond van voorkomen van rode lijstsoorten. Bij het aspect landschapsecologische eenheden worden de criteria zeldzaamheid, oorspronkelijkheid, vervangbaarheid, kwetsbaarheid, diversiteit, status en samenhang gebruikt. Door de veelheid aan gebruikte waarderingscriteria zijn de resultaten van de waardering moeilijk navolgbaar. Ook de effecten van de ingreep worden beoordeeld op grond van de zeven beoordelingscriteria. Daarbij blijft de scheiding tussen flora, fauna en landschapsecologische eenheden gehandhaafd. De commissie onderkent dat er voor de waardering van natuur op dit moment geen algemeen aanvaarde systematiek beschikbaar is. Naar haar mening had volstaan kunnen worden met één waardering voor natuur op grond van zeldzaamheid (waarin opgenomen doelsoorten en Nb-soorten) en samenhang (grootte van gebied).

¹¹ Ook de provincie Noord-Brabant geeft in haar reactie (nr. 604) kritiek op de ecologische waardering die ten grondslag ligt aan de effectbeschrijving van de varianten.

De resultaten van de gehanteerde waardering en effectbeschrijving zijn op enkele punten daardoor moeilijk verklaarbaar. Zo scoort het tracé bij Bergen op Zoom gekoppeld aan de buisleidingstraat (BoZ BLS) relatief gunstig ten opzichte van het tracé dat gebundeld is met de A58 (BoZ A58), terwijl het tracé BoZ BLS een gebied doorsnijdt met een beschermde status en het tracé BoZ A58 aan de rand van dit gebied ligt.

De Commissie heeft daarom geadviseerd om aanvullende informatie te verstrekken over de waardering- en wegingsystematiek voor de beschrijving van de huidige situatie en de effecten op natuur in de deelgebieden.

In de aanvulling wordt informatie gegeven over de wijze waarop de basisgegevens verzameld zijn en de selectiecriteria die daarbij zijn gehanteerd. Daarbij is expliciet aangegeven of de betrokken soort een status heeft op basis van landelijk beleid of EG richtlijnen.

De initiatiefnemer heeft toegelicht dat in het MER voor de beoordeling van de effecten de criteria ruimtebeslag, verstoring en versnippering zijn gebruikt. Op het criterium ruimtebeslag scoort de A58 variant duidelijk ongunstiger dan de buisleidingvariant. Het ruimtebeslag heeft bij de A58 betrekking heeft op een lang gebied met zeer hoge natuurwaarden (van landgoed Zoomland tot aan Mattemburgh) en een strakke bundeling met de A58 is praktisch niet mogelijk. Verstoring blijkt niet onderscheidend omdat de geluidbelasting in het gehele gebied reeds zeer hoog is. Op het criterium versnippering scoort de buisleidingvariant slechter dan de A58 variant. Binnen de mca scoort de A58 variant in het totaal slechter dan de buisleidingvariant. Ook bij een andere onderlinge weging van de criteria (gevoeligheidsanalyse) blijft de score slechter.

De Commissie onderschrijft de benadering die bij de beschrijving van de daadwerkelijke effecten is gekozen. Echter, uit de aanvullende berekeningen van de mca, uitgaande van éénduidige standaardisatie (zie 2.2.2), is gebleken dat de scores voor de varianten BoZ A58 en BoZ BLS op het aspect natuur, minder van elkaar verschillen dan in het MER gesteld.

- De Commissie concludeert dat met de aanvullende informatie voldoende onderbouwing wordt gegeven over de in het MER gehanteerde waarderingssystematiek voor natuur, die als basis is gebruikt voor de effectbeschrijving.

Beschermde status

In de richtlijnen is opgenomen dat aangegeven dient te worden voor welke gebieden beschermingsformules van toepassing zijn op basis van het Structuurschema Groene Ruimte, de Habitat-richtlijn en de Vogelrichtlijn. Daarbij is aangegeven dat voor deze gebieden het zogenaamde stappenplan moet worden doorlopen¹².

¹² Stap 1: zekerheid geven dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast;
Stap 2: als die zekerheid niet bestaat, dan moet worden nagegaan of er alternatieve oplossingen zijn die die zekerheid wel geven;
Stap 3: indien aantasting van de natuurlijke kenmerken plaatsvindt en bij ontstentenis van alternatieve oplossingen, dan aantonen dat er dwingende redenen van groot openbaar belang bestaan om het project te rechtvaardigen;
Stap 4: in het laatste geval het nemen van compenserende maatregelen.

De ecologische hoofdstructuur (EHS) en andere gebieden met status op basis van de Natuurbeschermingswet zijn in het MER op de kaartbladen "Beleid en natuurgebieden" gezet. De Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden (voor zover in deze regio formeel aangewezen) zijn niet als een aparte categorie op kaart gezet, maar worden geacht altijd te vallen onder de EHS. De gebieden met een beschermde status op basis van de Vogelrichtlijn of Habitatrichtlijn dienen echter expliciet te worden aangegeven. De formele aanwijzing van de gebieden met beschermde status heeft plaatsgevonden tijdens het opstellen van het MER. Het doorlopen van het stappenplan had derhalve in het MER plaats moeten vinden. De Commissie heeft daarom geadviseerd het MER hierop aan te vullen.

In de aanvulling wordt het stappenplan doorlopen. Geconstateerd wordt dat de beide tracés langs Bergen op Zoom (het tracé gebundeld met de A58 en het tracé gebundeld met de buisleidingstraat) ook ná maximale mitigatie leiden tot significante aantasting van wezenlijke waarden van de Brabantse Wal, aangemeld als Speciale Beschermingszone (SBZ) op basis van de Habitatrichtlijn. Tevens wordt geconstateerd dat een alternatief voor handen is dat deze wezenlijke waarden niet aantast, namelijk het alternatief BoZ BB (gebruik bestaande baan). De aanvulling stelt dat een eventuele keuze voor één van de alternatieven, die wel aantasting geven van de Brabantse Wal, mogelijk zou kunnen worden gebaseerd op artikel 6 lid 4, die stelt dat indien aantasting plaatsvindt en bij ontstentenis van alternatieven oplossingen, er dwingende redenen van openbaar belang kunnen zijn om het project te rechtvaardigen.

De Commissie wijst erop dat dit artikel aangeeft dat een afweging op basis van openbaar belang aan de orde is bij afwezigheid van alternatieve oplossingen, die géén aantasting geven. Er is een variant beschikbaar die géén aantasting van de Brabantse Wal met zich meebrengt, namelijk de variant BoZ BB (bestaande baan). Gegeven de formulering in de Habitatrichtlijn zal derhalve bij de besluitvorming ingegaan moeten worden op de vraag in hoeverre de varianten BoZ A58 of BoZ BLS voor de besluitvorming nog reële varianten zijn.

- De Commissie adviseert om bij de besluitvorming aan te geven of de varianten bij Bergen op Zoom (gebundeld met de A58 en gebundeld met de buisleidingstraat) als reële varianten kunnen worden aangemerkt, gezien de beschermingsformule op basis van de Habitatrichtlijn, die van toepassing is op de Brabantse Wal.

Compensatie

In het MER (tabellen 3.6.2 t/m 3.6.5) is aangegeven, wat het effect op natuur is ná mitigatie in de alternatieven. Vervolgens wordt er van uit gegaan dat 10% van het verstoorde –en niet te mitigeren– natuurareaal moet worden gecompenseerd. Dit uitgangspunt leidt gemiddeld tot een compensatieopgave van enkele hectaren per deelgebied. Een onderbouwing voor deze 10 % norm wordt niet gegeven. De Commissie heeft daarom geadviseerd om hierover aanvullende informatie te verstrekken.

Uit de mondelinge toelichting van de initiatiefnemer is de Commissie gebleken dat de methode van Alterra (Reijnen en Foppe) is gebruikt, die ontwikkeld is voor wegverkeer. Voor spoorwegen zijn geen onderzoeksresultaten bekend. Zo

is de omvang van de verstoringruimte bij spoorwegen onbekend en is het aannemelijk dat de mate van verstoring verschilt van de situatie bij wegen omdat geen sprake is van continue redelijk gelijkmatige geluidverstoring over de dagperiode maar van tijdelijke verstoring overdag en 's nachts. De initiatiefnemer heeft aangegeven dat nader onderzoek gaande is en de resultaten hiervan bij de uitwerking in de OTB fase worden betrokken.

- De Commissie concludeert dat op dit moment slechts kan worden volstaan met een globale benadering voor het vaststellen van de compensatiebehoefte. Zij onderschrijft de noodzaak tot nader onderzoek ten behoeve van de OTB-fase.

2.2.2 Toepassing mca

Bij het toepassen van standaardisatie, weging van criteria, gevoeligheidsanalyse en rangschikking in het MER constateerde de Commissie de volgende tekortkomingen.

Standaardisatie

In het MER worden de kwantitatieve criteria lokaal gestandaardiseerd; het meest negatieve effect onder de alternatieven wordt gestandaardiseerd naar 1 (slechtst) en het minst negatieve effect wordt gestandaardiseerd naar 0 (best). De kwalitatieve criteria worden echter globaal gestandaardiseerd; de score -- gaat naar 1 en de score ++ gaat naar 0, onafhankelijk van de bij de alternatieven voorkomende scores. Omdat de voorspelde effecten van de kwalitatieve criteria niet het gehele bereik van -- tot ++ beslaan (zie Tabel 1), worden de verschillen tussen de alternatieven ook niet uitgerekt naar waarden van 0 tot 1. Dit is bij de kwantitatieve criteria wel het geval. Het gevolg is dat de effecten voor de kwalitatieve criteria minder zwaar worden meegenomen dan de effecten voor de kwantitatieve criteria.

Tabel 1 Overzicht van de effecten van kwalitatieve criteria in het MER

criterium	Behorend bij aspect:	Gewicht binnen het aspect	Deelgebied1 (uiterste waarden)	Deelgebied2 (uiterste waarden)	Deelgebied3 (uiterste waarden)
NS4	Natuur	15	0, -	0, --	0, --
NF4	Natuur	10	0, --	0, --	0, -
LO1	Landbouw	10	0, --	0, --	0, --
LO2	Landbouw	10	0, --	0, --	0, -
LO3	Landbouw	10	0, --	+, -	+, 0
SS1	Sociaal	15	41, 65	39, 53	14, 20
SB1	Sociaal	15	16, 43	23, 35	7, 14

SW1	Sociaal	15	2	2	0
SR10	Sociaal	10	10, 23	12, 21	0, 2
SR1b	Sociaal	30	4, 7	5, 7	0
EC2	Economie	40	0	0	0

Omdat het aanpassen van de standaardisatie van invloed kan zijn op de rangschikking van de alternatieven binnen de aspecten 'Natuur', 'Landbouw' en de 'Sociale aspecten en recreatie', beschouwt de Commissie dit als een essentiële tekortkoming en heeft zij geadviseerd aanvullende berekeningen uit te voeren waarbij éénduidig gestandaardiseerd wordt (met lokaal gestandaardiseerde scores).

In de aanvullende berekeningen zijn de aspecten natuur, landbouw en economie lokaal gestandaardiseerd en doorgerekend. Uit deze berekening blijkt dat alleen de rangorde voor het aspect natuur in deelgebied 2 (Bergen op Zoom e.o.) verandert. De varianten BoZ A58 en BoZ BLS scoren bij lokale standaardisatie gelijk, terwijl bij de globale standaardisatie BoZ A58 slechter scoorde dan BoZ BLS.

- De Commissie concludeert dat door de aanvullende berekeningen de varianten BoZ A58 en BoZ BLS op het aspect natuur gelijk scoren en hiermee voldoende informatie beschikbaar is gekomen.

Weging van criteria en gevoeligheidsanalyse

In paragraaf 4.2.5 van het MER wordt opgemerkt dat onder andere de omvang van de effecten een rol speelt bij het toekennen van gewichten aan de criteria. Dit zou inderdaad een rol moeten spelen, maar dit is naar de mening van de Commissie in het MER niet goed uitgevoerd.

Dit blijkt onder andere uit het feit dat elk criteriumgewicht binnen de drie deelgebieden gelijk is. De omvang van de effecten in de drie deelgebieden zijn echter niet gelijk. De laatste drie kolommen van Tabel 1 laten zien dat de uiterste waarden van de kwalitatieve criteria verschillend zijn. Een ander voorbeeld is het criterium 'aantal te slopen woningen' (RW1). De uiterste scores binnen de drie deelgebieden zijn: Deelgebied 1: maximaal 42 woningen; Deelgebied 2: maximaal 10; Deelgebied 3: maximaal 3. De 3 woningen in Deelgebied 3 worden even belangrijk gevonden als de 42 woningen in Deelgebied 1. Beiden krijgen namelijk een waarde 1 (= slechtst) en worden met een gewicht van 25% meegenomen. Een laatste voorbeeld is het criterium 'BRP door toegevoegde waarde van infrastructuur' (EC2). Dit criterium heeft voor alle onderzochte alternatieven in alle drie de deelgebieden een effect van 0 (par. 7.12.3 t/m 5) maar krijgt een gewicht van 40%.

Het in onvoldoende mate laten meewegen van de omvang van de effecten kan invloed hebben op de uiteindelijke rangschikking van de alternatieven. De Commissie heeft daarom geadviseerd tot aanvulling op dit punt.

In de aanvullende informatie wordt toegelicht dat er bewust voor is gekozen om de gewichtensets per deelgebied niet te variëren ten behoeve van de in-

zichtelijkheid van de mca. Gesteld wordt dat een gevoeligheidsanalyse is uitgevoerd waarbij de gewichtensets per deelgebied variëren van conservatief naar extreem. Uit deze gevoeligheidsanalyse is gebleken dat de volgorde van de alternatieven hierdoor niet verandert.

De Commissie heeft kennis genomen van de uitgevoerde gevoeligheidsanalyse en merkt daarbij het volgende op. De veranderingen in beide gewichtensets (een extreme en conservatieve gewichtenset) geven geen volledig beeld van de mogelijke wijzigingen, die zich in een gewichtenset kunnen voordoen. Zo worden in de extreme gewichtenset de gewichten van de belangrijkste criteria maximaal met 10% verhoogd en de gewichten van de minst belangrijke criteria verlaagd. Een analyse van de situatie, waarin het gewicht van het ene belangrijke criterium wordt verhoogd en het gewicht van een ander belangrijk criterium wordt verlaagd, wordt hierdoor niet gegeven. Deze situatie is vooral van belang wanneer de belangrijke criteria negatief gecorreleerd zijn, dat wil zeggen tegengestelde effecten hebben. De kans dat een rangorde van alternatieven wijzigt is dan groter.

- De Commissie adviseert om ten behoeve van de besluitvorming de gevoeligheidsanalyse voor gewichten zodanig uit te voeren, dat een vollediger beeld van de robuustheid van de mca resultaten ontstaat. Een voorbeeld hiervan is een gevoeligheidsanalyse met behulp van visies, waarbij per visie het gewicht van één criterium wordt verhoogd en de gewichten van de overige criteria evenredig aan de oorspronkelijke gewichten worden verlaagd.

Rangschikking en presentatie

In het MER wordt de mca-methode van gewogen somming gebruikt, waarbij per deelgebied de varianten worden vergeleken per aspect. Per deelgebied worden dus 10 verschillende rangschikkingen van varianten gegeven. Deze informatie is voor het maken van een keuze niet goed bruikbaar. Het keuzeproces kan naar de mening van de Commissie aanzienlijk ondersteund worden door een aantal mogelijke wegingen in het MER zichtbaar te maken aan de hand van een aantal visies (bijv. mensgericht, natuurgericht, economisch gericht)¹³. De presentatie in het MER maakt dat de lezer nu zelf op basis van een weging van aspecten onderling een voorkeur moet destilleren uit het geheel van rangschikkingen¹⁴.

- De Commissie adviseert om ten behoeve van de besluitvorming een rangschikking van varianten per deelgebied te presenteren waarbij vanuit verschillende visies (bijvoorbeeld mensgericht en natuurgericht) aspecten worden samengevoegd en onderling worden afgewogen.

¹³ De Commissie verwijst hiervoor naar de vergelijking van alternatieven, zoals gepresenteerd in de samenvatting van het MER voor de Hanze-lijn.

¹⁴ In enkele inspraakreacties (nr. 36, 320 en 435, Bijlage 5) wordt gewezen op het onvolledig zijn van de mca doordat geen gewogen afweging tussen aspecten onderling wordt gepresenteerd.

2.2.3 Nulplus alternatief en effecten op Belgisch grondgebied

In het MER wordt uitgegaan van een toename van het aantal dagelijkse **goederentreinen** tussen Roosendaal en Antwerpen van 30 in 1998 naar 133 in 2015. Deze uitbreiding wordt in het MER voldoende onderbouwd.

De Commissie constateert echter dat de geprognoseerde groei voor het aantal **reizigerstreinen** zich uitsluitend op het Belgisch grondgebied zal voordoen in het voorstadsverkeer met Antwerpen. In het MER wordt gesteld dat het viersporig maken van lijn 12 door de Belgische overheid ongewenst wordt geacht vanwege de hinder voor de aanliggende bebouwing. Om extra capaciteit te realiseren hoeft echter niet gekozen te worden voor het volledig viersporig maken. Het plaatsen van inhaalsporen op enkele strategische plaatsen, zodat hinder bij bebouwing niet of in beperkte mate optreedt, is naar de mening van de Commissie een reële optie. Kennelijk zijn de Belgische spoorwegen uit oogpunt van exploitatie een andere mening toegedaan. De Belgische overheid gaat hierbij bovendien voorbij aan toekomstige beveiligings- en beheerstechniek, waarmee de capaciteit kan worden verhoogd en de treindienst beter kan worden geregeld.

Daarnaast constateert de Commissie dat in het MER informatie ontbreekt over de milieueffecten van een volwaardig nulplusalternatief, te weten het maximale gebruik van lijn 12 met beperkte aanpassingen in de spoorweginfrastructuur. Zij is van mening dat deze informatie noodzakelijk is voor een goede afweging tussen het alternatief Lijn 11+ Lijn 12 en het nul(plus)alternatief Lijn 12. Het Ministerie van Verkeer en Waterstaat heeft tussentijds aangegeven dat *“deze informatie van Belgische zijde niet wordt verstrekt, omdat zij er van uitgaan dat de doortrekking van lijn 11 naar Nederland geen belangrijke grensoverschrijdende milieugevolgen heeft, die een grensoverschrijdend MER noodzakelijk maakt”*.

- De Commissie stelt vast dat een besluit genomen zal moeten worden over realisatie van de lijn 11 verbinding zonder dat adequate kennis over de effecten van een intensiever gebruik van lijn 12 op Belgisch grondgebied voor handen is.

2.2.4 Fasering en consequenties lange termijn visie

Gegeven de onzekerheden in de ontwikkelingen van het goederenvervoer per spoor wordt in het MER terecht aandacht besteed aan de mogelijkheden van een gefaseerde aanleg (Hoofdrapport deel A: Hoofdlijnen, pag. 48). Daarbij wordt kort ingegaan op het parallel daaraan, gefaseerd realiseren van ongelijkvloerse kruisingen en het gefaseerd aanpassen van overwegen. Het MER vermeldt dat fasering in de aanleg van geluidsschermen niet mogelijk is. Op basis hiervan is bij de effectbeschrijving uitgegaan van volledige realisatie van VERA. De Commissie gaat er daarbij van uit dat ook bij de gefaseerde uitvoering tussentijds de noodzakelijke maatregelen worden getroffen om te kunnen voldoen aan de wettelijke normen.

In de richtlijnen is gevraagd naar een globale strategische langetermijnvisie voor o.a. het verkeer- en vervoerbeleid. De Minister van Verkeer en Waterstaat heeft in juni van dit jaar de Spoorinfravisie Goederenvervoer aan de Tweede Kamer toegezonden. In het MER worden de hoofdlijnen van deze visie beschreven. VERA wordt in deze visie aangemerkt als één van de twee primaire routes voor goederenvervoer. Deze ontwikkeling kan van invloed zijn op de te

ontwikkelen alternatieven en de te maken keuze voor de kortere termijn (tot 2020)¹⁵. Het Ministerie van Verkeer en Waterstaat heeft tussentijds aangegeven dat de ontwikkeling van een dedicated spoorlijn afhankelijk is van de ontwikkeling van het railgoederenvervoer op de corridor en naar haar mening de realisatie van het ontbrekende stuk spoor tussen Bergen op Zoom en de Belgische grens hiermee niet strijdig is.

- De Commissie adviseert om bij de standpuntbepaling van de Minister aan te geven in hoeverre de gewenste lange termijn ontwikkeling van invloed is op de te maken keuze.

2.2.5 Trillingshinder

De wijze waarop de trillingen beoordeeld worden, is correct weergegeven in Hoofdrapport deel B, blz. 444. Op basis van de in de richtlijnen voorgeschreven methodiek (SBR richtlijn) wordt een getrapte benadering toegepast. In de eerste twee stappen van deze benadering wordt de zogenaamde V_{max} , de hoogst optredende trillingssterkte bij passage van één trein, als maat gehanteerd voor het vaststellen van de toelaatbaarheid. Alleen wanneer deze tussen twee grenswaarden in ligt (A1 en A2) wordt in de derde stap de V_{per} gehanteerd. Dit is een maat waarbij rekening wordt gehouden met de treinintensiteit door de berekening van gemiddelde waarden.

De Commissie is van mening dat de huidige SBR richtlijn een onvolledig beeld geeft van de totale omvang van de ondervonden hinder. De intensiteit van het treinverkeer speelt in feite geen rol. Voor dit MER kan dit, gegeven de richtlijnen en het niet beschikbaar zijn van een betere methodiek, niet als essentiële tekortkoming worden aangemerkt.

- De Commissie adviseert om ten behoeve van komende infrastructuurprojecten een (op de SBR richtlijn gebaseerde) methode te ontwikkelen, waarin bij de effectbeschrijving de totale hinder zo goed mogelijk in beeld wordt gebracht en de sterkte én duur van de trillingen wordt meegewogen.

3. OVERIGE OPMERKINGEN MET AANBEVELINGEN VOOR DE BESLUITVORMING

Hoofdstuk 3 bevat overige opmerkingen over het MER met daaraan gekoppeld aanbevelingen voor de besluitvorming. De Commissie hoopt met deze opmerkingen en aanbevelingen een bijdrage te leveren aan de besluitvorming.

3.1 Alternatieven met verdiepte ligging

In de richtlijnen (pag. 12 4.2.2.) is gevraagd om een afweging van alternatieven en varianten op verticale en horizontale ligging en andere baanconcepten.

¹⁵ In een groot aantal inspraakreacties, zowel van particulieren als van gemeenten en van de provincie Noord-Brabant, wordt gevraagd om inzicht te geven in de relatie tussen VERA en de lange termijn ontwikkeling tot dedicated spoorlijn voor goederenvervoer.

In het MER wordt voor de hoogteligging van het spoor uitgegaan van ligging 'op maaiveld'. Varianten in stedelijk gebied, die uitgaan van verdiepte ligging van de bestaande sporen of ondertunneling, worden in het MER niet uitgewerkt¹⁶ en een motivering hiervoor wordt niet gegeven.

De Commissie onderkent dat verdiepte ligging of ondertunneling in de kernen (met name die in Roosendaal en Bergen op Zoom) complex zal zijn, gezien de direct aan het tracé gelegen bebouwing. Dit neemt niet weg dat een valide motivering gegeven dient te worden voor het niet uitwerken van deze alternatieven. Voor de situatie bij Bergen op Zoom klemt dit des te meer omdat uit de passende beoordeling op basis van de Habitatrichtlijn blijkt dat een keuze voor één van de omleidingalternatieven (bundeling met A58 of buisleidingenstraat) gegeven de Habitatrichtlijn wellicht niet mogelijk is (zie ook par. 2.2.1). Dit is extra reden om de mogelijkheden voor het beperken van hinder op het bestaande tracé door Bergen op Zoom nadrukkelijk te overwegen.

- De Commissie adviseert om bij de standpuntbepaling alsnog te motiveren waarom varianten in stedelijk gebied met verdiepte ligging of ondertunneling als niet reële alternatieven kunnen worden aangemerkt. Indien alsnog besloten wordt alternatieven met verdiepte ligging of ondertunneling uit te werken, dient het MER daarop aangevuld te worden.

3.2 Effectbeschrijving aandachtsgebieden

Uit de informatie in het MER (Hoofdrapport deel A: Hoofdlijnen, pag. 16) blijkt dat de standpuntbepaling van de Minister meer zal omvatten dan aanvankelijk in de richtlijnen was voorzien. In de discussie volgend op de vastgestelde richtlijnen heeft de Minister extra aandacht toegezegd voor de aandachtsgebieden. Daarbij heeft zij aangegeven dat als uit het onderzoek in de aandachtsgebieden zou blijken dat de hinder in Zevenbergen en Oudenbosch niet terug te dringen is, verdergaande maatregelen onderzocht zouden worden. Het MER geeft aan dat :*Op basis van de informatie in de Trajectnota MER/VERA wordt niet alleen een besluit genomen over infrastructurele en milieumaatregelen in het studiegebied maar ook over de maatregelen in de aandachtsgebieden en het erbij behorende tijdpad.*

Het MER beschrijft in Hoofdrapport A1 de effecten van een toename van goederenvervoer in de zogenaamde aandachtsgebieden (Zevenbergen, Oudenbosch, Etten-Leur en Reimerswaal) en bijbehorende mitigerende maatregelen. Daarbij blijft de effectbeschrijving beperkt tot de aspecten geluid, trillingen en externe veiligheid. In de aandachtsgebieden *“wordt volstaan met minder beoordelingscriteria dan in het studiegebied, omdat hier geen sprake is van een tracékeuze, noch sprake is van de mogelijke aanleg van nieuwe tracédelen.*

De conclusie in het MER dat de geluidseffecten technisch mitigeerbaar zijn, met behulp van geluidsschermen wordt door de Commissie onderschreven. De landschappelijke effecten, visuele verstoring en barrièrewerking van de

¹⁶ In zeer veel inspraakreacties wordt gewezen op de noodzaak om een verdiepte ligging in overweging te nemen met het oog op de hinderaspecten in de bebouwde kernen van Roosendaal en Bergen op Zoom.

geluidsschermen hiervan worden echter niet beschreven. Deze zijn voor de beoordeling van het totaal van effecten echter wel van belang.

Daarnaast wijst de Commissie erop dat de effecten ten aanzien van te verwachten trillingen in de bestaande kernen niet mitigeerbaar zijn. Dit gegeven zal betrokken moeten worden bij de standpuntbepaling over het al of niet onderzoeken van omleidingalternatieven in de aandachtsgebieden¹⁷.

- De Commissie adviseert om bij de standpuntbepaling over te treffen maatregelen in de aandachtsgebieden de hinder als gevolg van plaatsing van geluidsschermen en het niet kunnen mitigeren van trillingseffecten langs de bestaande tracés bij de afweging te betrekken.

3.3 Geluid

3.3.1 Emissies

De geluidemissie van goederentreinen is al geruime tijd onderwerp van discussie. In het Bijlagenrapport (blz. 55) wordt gesteld dat de Standaardrekenmethoden een onderschatting van de werkelijke emissie geven van 1 dB(A). Met de mogelijkheid dat de afwijking wezenlijk groter is moet echter rekening gehouden worden. In het geciteerde TNO-rapport wordt getracht een oplossing te vinden voor het gegeven dat er een significant verschil bestaat tussen twee sets metingen (TPD en Ulehake). Na de constatering dat beide sets a priori even betrouwbaar zijn, wordt echter geen poging gedaan het verschil te verklaren, maar worden beide sets bij elkaar gevoegd, hetgeen statistisch aanvechtbaar is. Dit zou alleen correct zijn als beide sets geen systematische maar slechts toevallige afwijking vertonen. Het verschil tussen beide sets duidt echter eerder op het eerste dan op het laatste.

Het MER geeft aan dat het vaststellen van emissieplafonds voor VERA een belangrijk vertrekpunt is geweest. Deze emissieplafonds geven aan hoeveel geluid er in totaal op een bepaald traject geproduceerd mag worden (Hoofdrapport A, blz. 20). Bij een mogelijke onderschatting van de emissies, zoals hierboven aangegeven, ontstaat een te optimistisch beeld van het aantal treinen dat binnen dit emissieplafond kan rijden.

Bronmaatregelen worden als leemte in kennis opgevoerd (Hoofdrapport deel B, blz. 466): er wordt geen voorschot op genomen. In deel A op blz. 32 wordt gesteld dat de Ministers mogelijk wel op het bronbeleid kunnen anticiperen. Naast technische maatregelen moet daarbij ook gedacht worden aan het weren van lawaaiige treinen (c.q. wagons), in het bijzonder in de nacht.

- De Commissie adviseert om bij de standpuntbepaling aan te geven of het eventueel niet halen van de 'emissieplafonds' zal leiden tot een restrictie in het aantal treinbewegingen.

¹⁷ Zeer veel insprekers uit met name Oudenbosch, Zevenbergen en Etten-Leur, de gemeente Halderberghe en de Provincie Noord-Brabant wijzen op de hinder, die ontstaat bij toename van het goederenvervoer over het bestaande spoor en vragen om onderzoek naar de mogelijkheden van verdiepte ligging en/of omleiding rond de bebouwde kern.

- De Commissie adviseert om bij de standpuntbepaling ook andere dan technische bronmaatregelen in overweging te nemen, zoals beheermaatregelen.

3.3.2 Visuele effecten van geluidsschermen

De richtlijnen geven aan dat de visueel landschappelijke effecten door de hoogteligging van de spoorbaan moeten worden beschreven (pag. 8 richtlijnen) en dat inzicht dient te worden gegeven in de toekomstige hinderbeleving, waaronder visuele hinder.

Het MER (pag. 93 Hoofdrapport A) geeft aan dat de alternatieven en varianten worden beoordeeld op de *beleving vanuit het landschap: lengte verhoogde ligging en geluidwerende voorzieningen (LV1)* en *de beleving vanuit de trein als een toe- of afname van het aantal oriëntatiepunten (LV2b)*. Het eerst genoemde criterium heeft betrekking op de visueel-ruimtelijke structuur in het open gebied; dus niet in de stedelijke omgeving. Het MER geeft tevens aan dat ten behoeve van een zorgvuldige inpassing in stedelijk en open landelijk gebied de 'Inpassingsvisie VERA' is opgesteld waarin ontwerpensen voor de vormgeving en de inpassing zijn opgenomen. Voor de feitelijke inpassing wordt verwezen naar de OTB fase.

De Commissie heeft kennis genomen van de inhoud van de Inpassingsvisie VERA. In deze visie wordt echter uitsluitend inzicht gegeven in de visuele effecten van schermen in het landelijke gebied, Geen inzicht wordt gegeven in de visuele effecten van de schermen in de bebouwde kom.

- De Commissie adviseert bij de besluitvorming alsnog met behulp van fotomontages een beeld te geven van de visuele hinder als gevolg van schermen bij die varianten die uitgaan van gebruik van bestaand spoor door stedelijke bebouwing.

3.3.3 Veiligheid

De richtlijnen vragen om een beschrijving van de effecten op de veiligheid van omwonenden van (niet-dodelijke) concentraties aan gevaarlijke, giftige of explosieve stoffen. De informatie over de effecten van niet dodelijke concentraties wordt echter in het MER niet gegeven.

De Commissie onderkent dat er geen normen bestaan waaraan de effecten van niet dodelijke concentraties kunnen worden getoetst. Dit neemt echter niet weg dat er sprake is van risico's en dat alternatieven en varianten hierin onderling kunnen verschillen. De risico's van dodelijke concentraties staan niet zonder meer model voor risico's van niet dodelijke concentraties. Weinig bebouwing in de directe nabijheid van een tracé leidt tot een laag risico bij dodelijke concentraties; effecten van niet dodelijke concentraties kunnen over grotere afstand plaatsvinden en afhankelijk van bebouwingsconcentraties op grotere afstand al of niet onderscheidend zijn voor varianten.

Op basis van een globale beschrijving van mogelijke effecten kan ingeschat worden of dit aspect onderscheidend is voor de verschillende varianten.

- De Commissie adviseert om bij de standpuntbepaling op basis van een globale beschrijving van mogelijke effecten van niet dodelijke concentraties gevaarlijke stoffen na te gaan of de beschreven varianten hierin onderscheidend zijn.

4. AANBEVELINGEN VOOR TOEKOMSTIGE MER'EN

4.1.1 Effectenoverzicht

Een totaal overzicht van effecten, waarin naast mca scores de feitelijke effecten worden aangegeven, is een belangrijk communicatiemiddel mits het een overzichtelijke en controleerbare samenvatting is van de uitkomsten van het MER¹⁸.

Het MER geeft in tabel 4.4.1 van het Hoofdrapport Deel A (pag. 103) een totaaloverzicht van effecten aan de hand van de mca scores voor elk aspect per deelgebied. Een dergelijk overzicht van feitelijke effecten ontbreekt. Deze informatie is weliswaar per aspect terug te vinden in de onderliggende rapporten maar een totaal overzicht ontbreekt. De informatie is daardoor moeilijk toegankelijk en controleerbaar. In tabel 4.5.1 van Hoofdrapport A wordt slechts voor enkele integrale voorbeeldalternatieven een overzicht gegeven van de feitelijke effecten.

- De Commissie adviseert daarom in een MER een totaal overzicht te geven van de feitelijke effecten en de mca scores, eventueel in een aparte bijlage.

5. MER EN MKBA

Zoals reeds aangegeven in paragraaf 1.3 moet het MER de milieu-informatie leveren voor de mkba. De Commissie heeft nagegaan in hoeverre uitgangspunten, alternatieven en de effecten op het milieu in MER en mkba overeenstemmen. Daarbij is de Commissie zich bewust van het feit dat de mkba is opgestart terwijl het MER reeds in een ver gevorderd stadium verkeerde.

In onderstaande paragrafen worden de opmerkingen van de Commissie gegeven.

5.1 Uitgangspunten

Het MER richt zich op de periode tot 2020. In het MER wordt het TiB (Transport in Balans) scenario gehanteerd als basis voor het ontwikkelen van alternatieven voor VERA. In de mkba wordt met behulp van 5 scenario's, waaronder het TiB scenario, de onzekerheid in de goederenvervoerprognoses in beeld gebracht. Daaruit blijkt dat de prognoses sterk uiteen lopen. Het TiB scenario leidt tot het hoogst aantal benodigde treinen, zowel op de middellange (tot 2020) als de lange termijn (tot 2040). De informatie uit de mkba nuanceert daarmee de informatie in het MER¹⁹.

Eerder in dit advies (paragraaf 2.2.4.) is aangegeven dat de lange termijn ontwikkeling naar een *dedicated* spoorlijn, uitsluitend bestemd voor goederen-

¹⁸ Zie bijvoorbeeld Het MER Hanze-lijn, bijlage rapport D: 'Vergelijking van alternatieven; methode en onderbouwing'.

¹⁹ In een aantal inspraakreacties (nr. 251,359, 375, 398 en 460 van Bijlage 5) wordt gewezen op de onzekerheden in de prognoses. De mkba geeft hier meer informatie over.

vervoer, van invloed kan zijn op de alternatieven voor VERA voor de kortere termijn (tot 2020). Geadviseerd is om bij de besluitvorming een nadere toelichting te geven op de consequenties van deze lange termijn ontwikkeling voor VERA. Daarnaast heeft de Commissie in paragraaf 2.2.3. aangegeven dat naar haar mening de capaciteit van de bestaande lijn 12 vergroot kan worden door op strategische plaatsen inhaalsporen aan te leggen. Toekomstige verbeteringen in het beveiligingssysteem maken dat dergelijke inhaalsporen niet zonder meer nadelig behoeven te zijn voor de exploitatie.

In de mkba wordt een evaluatieperiode gehanteerd van 30 jaar (tot 2040). Een dergelijke lange termijn noodzaakt tot een analyse van mogelijke nieuwe ontwikkelingen die van invloed zijn op de capaciteit van de bestaande sporen. Zo zal er op termijn sprake zijn van treinen, die minder (geluid) hinder veroorzaken voor de omgeving. Voorts kan gedacht worden aan het toepassen van Double Stack (twee containers boven elkaar) of grotere containers (dus aslastverzwaring). Ook het toepassen van 25 kV (hoogwaardige energievoorziening) in combinatie met ERTMS (European Train Management System²⁰) is gezien deze termijn een reële optie. Het is niet duidelijk in hoeverre hiermee in de mkba rekening is gehouden.

De hierboven genoemde lange termijn ontwikkeling van VERA naar een dedicated spoor kan ook van invloed zijn op de breedte van de analyse in de mkba. De mkba gaat niet specifiek in op de consequenties van deze ontwikkeling.

De Commissie pleit er voor om bij de beschrijving van prognoses ten behoeve van MER en de mkba en de onderbouwing van nut en noodzaak dezelfde uitgangspunten te hanteren en deze bij projecten als VERA primair te richten op de lange termijn.

In paragraaf 2.2.3 is de Commissie reeds ingegaan op de mogelijkheden voor optimalisatie in het gebruik van Lijn 12 en op het niet beschrijven van de milieueffecten op Belgisch grondgebied. De Commissie is van mening dat in het verlengde daarvan een kosten-batenanalyse voor dit project zich niet kan beperken tot het Nederlandse grondgebied.

5.2 Alternatieven

In het MER worden per deelgebied varianten voor tracé's, nulplusalternatief en autonome ontwikkeling op een gelijkwaardige wijze beschreven en met elkaar vergeleken.

In de mkba ligt de nadruk op de vergelijking tussen het projectalternatief (= één van de mogelijke alternatieven uit het MER), het nulalternatief (= het nulplusalternatief uit het MER), een alternatief dat uitgaat van gefaseerde aanleg en een alternatief dat uitgaat van uitstel van het projectalternatief VERA met 10 jaar.

De Commissie constateert dat enerzijds de varianten uit het MER in de mkba niet op een gelijkwaardige manier op kosten en baten worden geanalyseerd.

²⁰ ERTMS= treinbeveiligingssysteem dat meer treinen in een baanvak toelaat, waardoor capaciteit wordt vergroot.

Daarnaast zijn in het mkba 2 alternatieven uitgewerkt (gefaseerde aanleg en uitstel van aanleg van het projectalternatief met 10 jaar) waarvan de milieueffecten niet in het MER zijn beschreven.

In de mkba wordt een gevoeligheidsanalyse uitgevoerd voor de in het MER onderzochte varianten. Uit deze gevoeligheidsanalyse, die berust op een kwalitatieve vergelijking op externe effecten²¹ blijkt dat *'de goedkoopste opties voor de tracés in Roosendaal en op het traject Reimerswaal/Woensdrecht gezien hun externe effecten tevens de tracés met de laagste maatschappelijke kosten lijken te zijn. Voor het tracé rond Bergen op Zoom geldt dit evenwel niet, daar er significante negatieve externe effecten zijn verbonden aan het tracé dat gebruik maakt van de bestaande baan'*. Deze conclusie komt niet terug in de samenvatting van de mkba, terwijl dit voor de keuze van tracévarianten waardevolle informatie is. Immers het projectalternatief uit de mkba is mogelijk niet het beste alternatief.

5.3 Effectbeschrijving

De mkba neemt niet alle milieuaspecten, zoals beschreven in het MER in beschouwing. Een motivering hiervoor ontbreekt. Daarnaast ontbreekt in de gevoeligheidsanalyse voor de varianten uit het MER een motivering voor de selectie van criteria. Zo wordt voor het aspect natuur versnippering als criterium gebruikt en de overige criteria uit het MER niet meegenomen. Voor het aspect landschap wordt horizonvervuiling als criterium gehanteerd, terwijl dit één van de negen criteria is die in het MER als relevant worden aangemerkt.

Voor meerdere aspecten blijft in de mkba een financiële waardering achterwege. Hierdoor komen de meeste (negatieve) milieueffecten slechts voor als p.m.-post. Omdat veelvuldig gewerkt wordt met het criterium Netto Contante Waarde (NCW), komt het belang van de milieueffecten dan niet meer tot uiting.

Meerdere malen (o.a. blz. 33) wordt gesteld dat bijvoorbeeld geluid en trillingen niet financieel kunnen worden gewaardeerd. Dit spoort evenwel niet met de OEEI-leidraad waarin verschillende methoden worden aangedragen om effecten waarvoor geen marktprijs bestaat toch in geld uit te drukken. Bovendien staat in bijlage D.1.3 ten aanzien van de woningmarkt dat woonsatisfactie daalt door veranderingen in geluidsniveaus waardoor woningprijzen dalen. Het betreft hier dus het vertalen van milieueffecten in een financieel-economische waardering. Ook de opmerkingen over geluidsbelasting en trillingen op blz. 35 wijzen in die richting. Bovendien worden (impliciet) de kosten van compenserende maatregelen wel in de investeringskosten verdisconteerd.

Het bovenstaande geldt eveneens voor de externe veiligheid. Onder tabel 4.13 en 4.14 vermeldt de mkba dat effecten als externe veiligheid niet als P.M.-post zijn opgenomen omdat zij "naar het zich laat aanzien slechts een marginale omvang hebben". Uit de gevoeligheidsanalyse voor de verschillende tracévarianten uit het MER blijken aanzienlijke verschillen in het aantal kwetsbare bestemmingen. Een concretisering van de kosten is bijvoorbeeld mogelijk op basis van hedonische prijsanalyse, waarmee impliciete prijzen voor veiligheidsaspecten kunnen worden afgeleid of door de kosten van bestrijding, herstel

²¹ Externe effecten zijn geluid en trillingen, externe veiligheid, versnippering, barrièrewerking en horizonvervuiling.

en/of vermindering (i.c. inkomstenderving vanwege het verbieden of limiteren van vervoer van gevaarlijke stoffen langs kritische tracés).

- De Commissie constateert dat de kosten van milieueffecten in de mkba sterk worden onderschat. Om de effecten op beleving in beeld te brengen is meer nodig dan de feitelijke kosten. Het elimineren van sommige vormen van hinder leidt tot zeer grote investering. Indien de bereidheid er is tot dergelijke investeringen dan moeten deze beschouwd worden als de financiële waardering van deze kosten. Door een aantal milieueffecten niet in geld te waarderen of in bepaalde gevallen (o.a. externe veiligheid) zelfs geheel buiten beschouwing te laten is de rol, die deze informatie kan spelen in de kosten-batenanalyse, zeer beperkt. Bovendien wordt op deze wijze het ambitieniveau van een mkba conform de OEEI-leidraad niet gehaald. Zij adviseert om bij toekomstige projecten, waarvoor een mkba wordt opgesteld hier nadrukkelijk aandacht aan te besteden.

BIJLAGEN

bij het Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Spoorverbinding Antwerpen - Roosendaal (VERA)

(bijlagen 1 t/m 5)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 28 september 2000 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen.

Ministerie van Verkeer en Waterstaat

Aan
de Commissie voor de Milieu-
effectrapportage
t.a.v. de heer ir N.G. Ketting
voorzitter van de m.e.r.-werkgroep VERA
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

	Commissie voor de milieu-effectrapportage
ingekomen :	29 SEP. 2000
nummer :	
dossier :	976-65 (ix)
kopie naar :	LW/Sc/Pw/Bsb/Ra/kw

Contactpersoon
P. Drunkert
Datum
28 september 2000
Ons kenmerk
DGG/SR/00/006231
Onderwerp
Trajectnota/MER VERA.

Doorkiesnummer
070 - 351 13 94
Bijlage(n)
1
Uw kenmerk

Geachte heer Ketting,

Hierbij bied ik u, conform artikel 7.20 lid 1 van de Wet Milieubeheer een exemplaar aan van de samenvatting van de Trajectnota/MER VERA (spoorvervinding Roosendaal-Antwerpen). De Trajectnota/MER ligt van 2 oktober tot en met 27 november 2000 ter inzage. Belanghebbenden kunnen in die periode hun reactie op de TN/MER kenbaar maken.

Eén of meerdere integrale exemplaren van de Trajectnota/MER VERA zijn of worden u separaat toegezonden door Railinfrabeheer.

Ik verzoek u, conform artikel 7.26 lid 1 van de Wet Milieubeheer, een toetsingsadvies over het MER VERA uit te brengen en mij dit uiterlijk 2 januari 2001 toe te zenden.

Hoogachtend,

DE MINISTER VAN VERKEER EN WATERSTAAT,

T. Netelenbos

Postbus 20901, 2500 EX Den Haag
Bezoekadres Plesmanweg 1-6

Telefoon +31 70 3516171
Telefax +31 70 3517895

BIJLAGE 2

Kennisgeving van de ter inzagelegging van het milieueffectrapport in Staatscourant nr. 190 d.d. 2 oktober 2000 (rectificatie van eerdere kennisgeving op 29 september 2000).

Inspraak Trajectnota/MER Verbinding Roosendaal - Antwerpen (rectificatie)

De Trajectnota/MER

De Trajectnota/MER bevat de resultaten van de studie naar de ontwikkeling van de goedertempoonlijn tussen Roosendaal en Antwerpen. Tevens beschrijft de Trajectnota/MER verschillende alternatieven voor het oplossen van de bereikbaarheidsproblemen. Bij de uitvoering van de alternatieven is zowel gekeken naar uitbreiding van de capaciteit van de huidige spoorlijn tussen Roosendaal en Antwerpen als naar de aanleg van een nieuwe spoorverbinding. Deze nieuwe spoorverbinding zou ten zuiden van de bestaande spoorlijn Bergen op Zoom - Vlijssingen en de grensovergang Zandvliet, aansluitend op de bestaande goedertempoonlijn 11 in het Antwerpse havengebied, kunnen worden aangelegd. Om de overlast van goederenvervoer in de toekomst in stedelijk gebied te beperken, zijn in de studie ook spooromleggingen om Roosendaal en Bergen op Zoom onderzocht.

Naast een beschrijving van de verschillende alternatieven, vindt in de Trajectnota/MER een beschrijving plaats van de effecten van de verschillende alternatieven op de omgeving.

Waar kunt u de Trajectnota/MER inzien?

De Trajectnota/MER VERA kunt u van 2 oktober tot en met 27 november 2000 gedurende de reguliere openingstijden inzien op de volgende locaties:

- de gemeentehuizen/stadskantoren van Bergen op Zoom, Elten-Leur, Halderberge, Moerdijk, Reimerswaal, Roosendaal, Rucphen en Woensdrecht;
- de bibliotheek van de in bovengenoemde gemeenten gevestigde openbare bibliotheken;
- de gemeentehuizen van Antwerpen, Essen, Stabroek en Zandvliet in België;
- het provinciehuis van Noord-Brabant in 't-Hertogenbosch en het provinciaal informatiecentrum van de provincie Zeeland in Middelburg;
- de bibliotheken van Rijksstraatstad, directie Noord-Brabant in 't-Hertogenbosch en directie Zeeland in Middelburg;
- de bibliotheek van het ministerie van Verkeer en Waterstaat en de bibliotheek van het ministerie van Volksgezondheid, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, beide in Den Haag.

U kunt de Trajectnota/MER ook inzien op internet: www.projectvera.nl

In de stadskantoren van Bergen op Zoom en Roosendaal kunt u tevens kennisnemen van de aan de Trajectnota/MER ten grondslag liggende documenten, waaronder de CRANT-studie (Corridor Rotterdam Antwerpen).

Na 27 november 2000 blijft de Trajectnota/MER voor inzage beschikbaar in de bibliotheek van Rijkswaterstaat directie Noord-Brabant in 't-Hertogenbosch.

Verbinding Roosendaal - Antwerpen

Het goederenvervoer per spoor tussen Rotterdam en Antwerpen neemt naar verwachting zodanig toe, dat met name het traject Roosendaal - Antwerpen vóór 2010 met capaciteitsproblemen te maken krijgt. Doordat de huidige spoorverbinding niet is berekend op een sterke groei van het goederenvervoer, vormt de bereikbaarheid per spoor tussen Roosendaal en Antwerpen in gevaar. Daarnaast heeft het toenemende spoorvervoer op het traject Roosendaal - Antwerpen een negatieve invloed op de leefomgeving van omwonenden als gevolg van geluidshinder en nemen de veiligheidsrisico's toe.

De Trajectnota/MER

De Trajectnota/MER bevat de resultaten van de studie naar de ontwikkeling van de goedertempoonlijn tussen Roosendaal en Antwerpen. Tevens beschrijft de Trajectnota/MER verschillende alternatieven voor het oplossen van de bereikbaarheidsproblemen. Bij de uitvoering van de alternatieven is zowel gekeken naar uitbreiding van de capaciteit van de huidige spoorlijn tussen Roosendaal en Antwerpen als naar de aanleg van een nieuwe spoorverbinding. Deze nieuwe spoorverbinding zou ten zuiden van de bestaande spoorlijn Bergen op Zoom - Vlijssingen en de grensovergang Zandvliet, aansluitend op de bestaande goedertempoonlijn 11 in het Antwerpse havengebied, kunnen worden aangelegd. Om de overlast van goederenvervoer in de toekomst in stedelijk gebied te beperken, zijn in de studie ook spooromleggingen om Roosendaal en Bergen op Zoom onderzocht.

Naast een beschrijving van de verschillende alternatieven, vindt in de Trajectnota/MER een beschrijving plaats van de effecten van de verschillende alternatieven op de omgeving.

Verbinding Roosendaal - Antwerpen

Het goederenvervoer per spoor tussen Rotterdam en Antwerpen neemt naar verwachting zodanig toe, dat met name het traject Roosendaal - Antwerpen vóór 2010 met capaciteitsproblemen te maken krijgt. Doordat de huidige spoorverbinding niet is berekend op een sterke groei van het goederenvervoer, vormt de bereikbaarheid per spoor tussen Roosendaal en Antwerpen in gevaar. Daarnaast heeft het toenemende spoorvervoer op het traject Roosendaal - Antwerpen een negatieve invloed op de leefomgeving van omwonenden als gevolg van geluidshinder en nemen de veiligheidsrisico's toe.

De Trajectnota/MER

De Trajectnota/MER bevat de resultaten van de studie naar de ontwikkeling van de goedertempoonlijn tussen Roosendaal en Antwerpen. Tevens beschrijft de Trajectnota/MER verschillende alternatieven voor het oplossen van de bereikbaarheidsproblemen. Bij de uitvoering van de alternatieven is zowel gekeken naar uitbreiding van de capaciteit van de huidige spoorlijn tussen Roosendaal en Antwerpen als naar de aanleg van een nieuwe spoorverbinding. Deze nieuwe spoorverbinding zou ten zuiden van de bestaande spoorlijn Bergen op Zoom - Vlijssingen en de grensovergang Zandvliet, aansluitend op de bestaande goedertempoonlijn 11 in het Antwerpse havengebied, kunnen worden aangelegd. Om de overlast van goederenvervoer in de toekomst in stedelijk gebied te beperken, zijn in de studie ook spooromleggingen om Roosendaal en Bergen op Zoom onderzocht.

Naast een beschrijving van de verschillende alternatieven, vindt in de Trajectnota/MER een beschrijving plaats van de effecten van de verschillende alternatieven op de omgeving.

Verbinding Roosendaal - Antwerpen

Het goederenvervoer per spoor tussen Rotterdam en Antwerpen neemt naar verwachting zodanig toe, dat met name het traject Roosendaal - Antwerpen vóór 2010 met capaciteitsproblemen te maken krijgt. Doordat de huidige spoorverbinding niet is berekend op een sterke groei van het goederenvervoer, vormt de bereikbaarheid per spoor tussen Roosendaal en Antwerpen in gevaar. Daarnaast heeft het toenemende spoorvervoer op het traject Roosendaal - Antwerpen een negatieve invloed op de leefomgeving van omwonenden als gevolg van geluidshinder en nemen de veiligheidsrisico's toe.

De Trajectnota/MER

De Trajectnota/MER bevat de resultaten van de studie naar de ontwikkeling van de goedertempoonlijn tussen Roosendaal en Antwerpen. Tevens beschrijft de Trajectnota/MER verschillende alternatieven voor het oplossen van de bereikbaarheidsproblemen. Bij de uitvoering van de alternatieven is zowel gekeken naar uitbreiding van de capaciteit van de huidige spoorlijn tussen Roosendaal en Antwerpen als naar de aanleg van een nieuwe spoorverbinding. Deze nieuwe spoorverbinding zou ten zuiden van de bestaande spoorlijn Bergen op Zoom - Vlijssingen en de grensovergang Zandvliet, aansluitend op de bestaande goedertempoonlijn 11 in het Antwerpse havengebied, kunnen worden aangelegd. Om de overlast van goederenvervoer in de toekomst in stedelijk gebied te beperken, zijn in de studie ook spooromleggingen om Roosendaal en Bergen op Zoom onderzocht.

Naast een beschrijving van de verschillende alternatieven, vindt in de Trajectnota/MER een beschrijving plaats van de effecten van de verschillende alternatieven op de omgeving.

Hoe kunt u inspreken?

U kunt zowel mondeling als schriftelijk op de Trajectnota/MER Verbinding Roosendaal - Antwerpen reageren. Uw inspraakreactie dient u uiterlijk 27 november 2000 te sturen naar:

**Inspraakpunt Verkeer en Waterstaat
Verbinding Roosendaal - Antwerpen
Kruisendijk 6
2514 EN Den Haag**

Uw inspraakreactie kunt u ook via internet versturen: www.projectvera.nl

Indien u dat wilt, kunt u verzoeken om vertoefrechtelijke behandeling van uw persoonlijke gegevens.

Hoorzitting

Uw mondelinge inspraakreactie kunt u kenbaar maken tijdens een openbare hoorzitting die plaatsvindt op:

maandag 6 november Bergen op Zoom
in 'De Raayberg'
Antwerpsestraatweg 267

De hoorzitting begint om 19.30 uur (zaal open om 19.00 uur). Indien u van deze mogelijkheid gebruik wilt maken, wordt u verzocht dit vóór 3 november 2000 aan het inspraakpunt Verkeer en Waterstaat kenbaar te maken.

Wat gebeurt er met uw reactie?

Het Inspraakpunt Verkeer en Waterstaat bundelt alle reacties en stuurt deze onder andere naar de minister van Verkeer en Waterstaat en de minister van Volksgezondheid, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM). Vervolgens bepaakt de minister van Verkeer en Waterstaat, in samenwerking met de minister van VROM, mede op basis van inspraakreacties en adviezen haar Standpunt over de vraag welke in de Trajectnota/MER beschreven alternatieven haar voorkeur heeft. Dit Standpunt wordt vervolgens gedeeltelijk uitgewerkt in een Ontwerp-Tracebesluit, waar te zijner tijd wederom op kan worden ingesproken. Zo spoedig mogelijk na afloop van de inspraaktermijn kunt u de door het inspraakpunt Verkeer en Waterstaat ontvangen inspraakreacties, almede het verslag van de hoorzitting, inzien op de locaties waar momenteel de Trajectnota/MER ter inzage ligt.

Nadere informatie

Ten behoeve van de voorlichting is van de Trajectnota/MER Verbinding Roosendaal - Antwerpen een gratis samenvatting beschikbaar. Voor het aanvragen van de samenvatting, het hoofdrapport of de gehele Trajectnota/MER (eveneens op CD-ROM beschikbaar) kunt u contact opnemen met de heer R. Panis van NS Kadasterbeheer, telefoon (030) 235 83 21. Ook voor nadere informatie over de inhoud van de Trajectnota/MER kunt u bovengenoemd nummer bellen. Tevens kunt u de Trajectnota/MER, en overige informatie vinden op internet: www.projectvera.nl

Voor inlichtingen over de inspraakprocedure kunt u zich wenden tot het inspraakpunt Verkeer en Waterstaat, telefoon (070) 361 87 78.

Inspraakpunt
Verkeer en Waterstaat

BIJLAGE 3

Brief van de Minister van Verkeer & Waterstaat d.d. 24 januari 2001 over uitstel besluitvorming VERA

AFSCHRIFT

Ministerie van Verkeer en Waterstaat

KOPIE BESTEMD VOOR:
dhr. drs C.J.M. Roovers
voorz. Eerste Kamer der
Staten-Generaal
BSG dhr. Herrie

Aan
de voorzitter van de Vaste Commissie
voor Verkeer en Waterstaat van de
Tweede Kamer der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

Contactpersoon	Doorkiesnummer
Datum	Bijlage(n)
24 januari 2001	-
Ons kenmerk	Uw kenmerk
DGG/SR/01/000815	
Onderwerp	
Besluitvorming VERA.	

Geachte voorzitter,

Mede namens de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer deel ik u - conform artikel 9 lid 3 van de Tracéwet - hierbij mee dat wij besloten hebben om de besluitvorming over het project VERA, gepland voor april aanstaande, uit te stellen tot medio september.

Naar aanleiding van een op 23 januari 2001 gehouden bestuurlijk overleg met de provincie Noord-Brabant en de gemeente Roosendaal lijkt het ons het beste om in de komende periode in nauw overleg met de betrokken regionale besturen de problematiek nog eens goed tegen het licht te houden. Daarbij zal gekeken worden naar de inpassingsmogelijkheden in de kernen en de relatie met andere spoorprojecten. Over de precieze invulling van deze studies en de organisatie hiervan zullen binnenkort nadere afspraken gemaakt worden. De studies zullen in ieder geval in september worden afgerond.

Voorts is afgesproken dat het werk in de komende periode in gezamenlijke verantwoordelijkheid tot stand zal komen en uiteindelijk zal leiden tot een integrale afweging rond het project, dus zowel ruimtelijk, vervoerskundig als financieel.

Ik vertrouw er op u hiermee voor dit moment voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

DE MINISTER VAN VERKEER EN WATERSTAAT,

T. Netelenbos

Postbus 20901, 2500 EX DEN HAAG
Bezoekadres Plesmanweg 1-6, Den Haag

Telefoon (070) 351 6171
Telefax 070 - 351 1696
E-mail pieter.dronkert@dgg.minvenw.nl

Bereikbaar via tramlijn 1 (station cs), tramlijn 9 (station ls en cs) en buslijn 22 (station cs)

BIJLAGE 4

Projectgegevens

Initiatiefnemer: de Minister van Verkeer en Waterstaat en de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer

Bevoegd gezag: de Minister van Verkeer en Waterstaat en NS Railinfrabeheer

Besluit: tracéwet

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C2.1

Activiteit: Het doorlopen van een formele besluitvormingsprocedure over plannen voor het realiseren van extra spoorcapaciteit tussen Roosendaal en Antwerpen.

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 7 september 1998

richtlijnenadvies uitgebracht: 17 november 1998

richtlijnen vastgesteld: 5 februari 1999

kennisgeving MER: 29 september 2000

rectificatie kennisgeving MER: 2 oktober 2000

toetsingsadvies uitgebracht: 22 maart 2001

Bijzonderheden:

In haar richtlijnenadvies vroeg de Commissie speciale aandacht voor:

- de onderbouwing van nut en noodzaak;
- het beschrijven van minimum en maximum scenario's voor verschuiving van de modal shift;
- het uitwerken van het nul-alternatief en het nul-plus alternatief als volwaardig alternatief en daarbij de Belgische overheid actief te betrekken;
- een alternatief tracé ten oosten van Bergen op Zoom om daarmee een afweging tussen hinder in de kern en aantasting van landschap- en natuurwaarden mogelijk te maken;
- het onderbouwen van de mogelijkheden om de toename van hinder in de kernen Oudenbosch en Zevenbergen te mitigeren en zo dit onvoldoende mogelijk blijkt het uitwerken van omleidingsalternatieven;

De definitieve richtlijnen wijken op enkele punten af van het advies. Het nul-alternatief wordt als een niet reëel alternatief aangemerkt en behoeft derhalve niet beschreven. De richtlijnen gaan er van uit dat de effecten in de kernen Oudenbosch en Zevenbergen mitigeerbaar zijn en er om die reden geen volwaardige alternatieven behoeven te worden uitgewerkt.

In haar toetsingsadvies geeft de Commissie aan dat zij heeft geadviseerd om het MER op twee onderdelen aan te vullen. Geadviseerd is een onderbouwing te geven voor de ecologische waardering en effectbeschrijving en de beschermingsformules van de Habitat-richtlijn expliciet te doorlopen. Daarnaast is aanvullende informatie gevraagd over de toepassing van de multi-criteria analyse. Deze aanvullende informatie is verstrekt. Daarnaast constateert de Commissie in haar advies dat informatie over de milieueffecten op Belgisch grondgebied niet beschikbaar is en gezien de opstelling van de Belgische overheid ook niet beschikbaar zal komen. Door het ontbreken van deze informatie is een goede afweging van alternatieven naar de mening van de Com-

missie niet mogelijk. tevens wijst de Commissie er op dat bij de besluitvorming inzicht gegeven dient te worden in de wijze waarop VERA past in het lange termijn streven om te komen tot een dedicated spoorlijn voor goederenvervoer.

Tenslotte constateert de Commissie dat een goede methodiek voor de beschrijving van trillingshinder op dit moment ontbreekt.

Op de volgende onderwerpen zijn aanbevelingen voor de besluitvorming geformuleerd:

- de onderbouwing van het niet uitwerken van alternatieven die uitgaan van verdiepte ligging
- het bij de besluitvorming over maatregelen in de zgn. aandachtsgebieden, meewegen van de visuele hinder als gevolg van geluidsschermen en het gegeven dat trillingseffecten niet mitigeerbaar zijn;
- informatie te vertrekken over de consequenties van het eventueel niet halen van emissieplafonds voor geluid en naast technische bronmaatregelen ook beheersmaatregelen in overweging te nemen om de geluidhinder te beperken;
- informatie te geven over de mogelijke effecten van niet-dodelijke concentraties van gevaarlijke stoffen.

Voor het project VERA is, als één van de eerste infrastructuurprojecten, een maatschappelijke kosten-batenanalyse (mkba) opgesteld. Daarin wordt beoogd een totaal overzicht te geven van kosten en baten van projecten, inclusief milieueffecten, door het (waar mogelijk) monetariseren van effecten. Op haar verzoek is de Commissie in de gelegenheid gesteld om na te gaan of de milieuinformatie uit het MER voldoende tot uiting komt in de mkba. Zij constateert in haar advies dat op meerdere punten een betere afstemming tussen MER en mkba nodig en mogelijk is. Doordat milieueffecten maar voor een zeer beperkt deel gemonetariseerd zijn en de alternatieven uit het MER in de mkba niet volwaardig zijn meegenomen, speelt de milieuinformatie in de mkba ten onrechte een ondergeschikte rol.

Samenstelling van de werkgroep:

ir. B.Th. Eendebak
drs. J.C. van Ham (toetsingsfase)
dr. M. van Herwijnen (toetsingsfase)
drs. S.R.J. Jansen
ir. N.G. Ketting (voorzitter)
ing. Th.J.M. Pennings
ir. E.Ph.J. de Ruiters
prof.ir. M. van Witsen

Secretaris van de werkgroep:

ir. V.J.H.M. ten Holder

BIJLAGE 5

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	2000-10-01	de heer F. Cobben	Bergen op Zoom	2000-10-31
2.	2000-10-02	vertrouwelijk	Roosendaal	2000-10-31
3.	2000-10-05	M. Mosen	Antwerpen (B)	2000-10-31
4.	2000-10-15	J.A.A. Aarden	Bergen op Zoom	2000-10-31
5.	2000-10-20	Maatschap C.M.M. Vos & C.A.D. Vos-Peeters	Roosendaal	2000-10-31
6.	2000-10-23	naam en adres bekend bij Inspraakpunt	Roosendaal	2000-10-31
7.	2000-10-18	Ph. Haast	Oudenbosch	2000-10-31
8.	2000-10-19	D. Vonk	Oudenbosch	2000-10-31
9.	2000-10-19	Burgemeester en wethouders van de gemeente Middelburg	Middelburg	2000-10-31
10.	2000-10-13	J.H. Kwaks en A.M.J.J. Kwaks-Lukassen	Bergen op Zoom	2000-10-31
11.	2000-10-20	M.H.J. Claes	Zevenbergen	2000-10-31
12.	2000-10-25	E.R. Roosch	Ossendrecht	2000-10-31
13.	2000-10-24	A. Burghouwt	Bergen op Zoom	2000-10-31
14.	2000-10-22	G.M.A.A. van der Heijde en M.E. van der Heijde-Hussaarts	Oudenbosch	2000-10-31
15.	ongedateerd	C.J. Boere	Oudenbosch	2000-10-31
16.	ongedateerd	Familie Muris	Bergen op Zoom	2000-10-31
17.	2000-10-20	A.W. van Beers	Zevenbergen	2000-10-31
17a ¹	2000-10-20	G.H.A. Wijtvliet	Zevenbergen	2000-10-31
18.	ongedateerd	W. de Weert	Bergen op Zoom	2000-10-31
18a	ongedateerd	W. de Weert	Bergen op Zoom	2000-11-09
19.	2000-10-29	naam en adres bekend bij Inspraakpunt	Hoogerheide	2000-10-31
20.	2000-10-29	M.C.M. Kies	Bergen op Zoom	2000-10-31
21.	2000-10-29	H.A.L. Frantzen	Roosendaal	2000-10-31
22.	2000-10-27	Familie van As	Oudenbosch	2000-11-08
23.	2000-10-24	L.G. van den Berkmortel	Oudenbosch	2000-11-08
24.	2000-10-31	P.G. van Paridon	Bergen op Zoom	2000-11-08
25.	2000-10-26	J.L. Wierckx	Bergen op Zoom	2000-11-08
26.	2000-10-27	C.A.A. Bronkhorst	Oudenbosch	2000-11-08
27.	2000-10-29	L.N. van Geel	Bergen op Zoom	2000-11-08
28.	2000-10-27	A.J. van Loon	Bergen op Zoom	2000-11-08
29.	2000-10-28	E.G.C. Möller	Oudenbosch	2000-11-08
30.	2000-10-30	N.V. Nederlandse Gasunie	Groningen	2000-11-08
31.	2000-10-31	S. van Loon	Oudenbosch	2000-11-08
32.	2000-10-30	M. Deltenre	Oudenbosch	2000-11-08
33.	2000-10-27	A. van Loon	Oudenbosch	2000-11-08
34.	2000-10-29	E. en N. Miliesen	Oudenbosch	2000-11-08
35.	2000-10-24	H.P. van der Vossen	Zevenbergen	2000-11-08
36.	2000-10-25	SP afdeling Roosendaal	Roosendaal	2000-11-08
37.	2000-10-31	vertrouwelijk	Roosendaal	2000-11-08
38.	2000-10-30	Familie Rockx	Roosendaal	2000-11-08
39.	2000-10	Familie de Vos-Leautaud	Oudenbosch	2000-11-08
40.	2000-11-05	L. van der Stap	Roosendaal	2000-11-08
41.	2000-11-02	D.E. Kubinek	Roosendaal	2000-11-08
42.	2000-11-05	vertrouwelijk	Roosendaal	2000-11-08
43.	2000-11-03	J.W.G. Schets	Oudenbosch	2000-11-08
44.	2000-11-03	A.J.G. Lips	Oudenbosch	2000-11-08
45.	2000-11-03	P. Vissers	Oudenbosch	2000-11-08
46.	2000-11-01	K. en M. Kalis	Oudenbosch	2000-11-08
47.	2000-11-01	S.B. van Ginneken en A.M.A. Heemskerck	Bergen op Zoom	2000-11-08
48.	2000-11-03	Bewoners Spoor Zevenbergen	Zevenbergen	2000-11-09
49.	2000-10-29	C.A. Gijzen	Bosschenhoofd	2000-11-09
50.	2000-10-31	J.M. Belet	Bergen op Zoom	2000-11-09
51.	ongedateerd	bewoner van de Spijperstraat	Oudenbosch	2000-11-09
52.	2000-11-01	familie Van Pernis	Zevenbergen	2000-11-09
53.	2000-11-01	J. Hingst	Bergen op Zoom	2000-11-09

¹ Tekstueel identiek aan 17.

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
53/1	2000-11-01	M.B. Hingst-van Ginneken	Bergen op Zoom	2000-11-09
54.	2000-11-06	"belanghebbende"	Roosendaal	2000-11-09
55.	2000-11-01	A.M.L. van Driel	Roosendaal	2000-11-09
56.	2000-11-01	H. Backer	Roosendaal	2000-11-09
57.	2000-11-06	C. van Turnhout	Zevenbergen	2000-11-09
58.	2000-11-05	G. Doeve	Roosendaal	2000-11-09
59.	2000-11-08	E.J. v.d. Berg-Grottendieck	Putte	2000-11-09
60.	2000-10-20	L.J.M. van de Zande Kock	Zevenbergen	2000-11-09
61.	2000-11-08	J.H.M. van Rosendaal	Woensdrecht	2000-11-16
62.	2000-11-08	vertrouwelijk	Nispen	2000-11-16
63.	2000-11-08	W.F.M. de Kort	Bergen op Zoom	2000-11-16
64.	2000-11-08	Vereniging van Eigenaren Ligapark 1 en 2	Roosendaal	2000-11-16
65.	2000-11-08	Burgemeester en Wethouders van de gemeente Halderberge	Oudenbosch	2000-11-16
66.	2000-11-08	M.L. Polanc	Etten-Leur	2000-11-16
67.	2000-11-08	Ingenieursbureau Bovon	Breda	2000-11-16
68.	2000-11-08	Huurders Belangen Vereniging Etten-Leur	Etten Leur	2000-11-16
69.	2000-11-08	Belangenvereniging De Voldijn	Waalre	2000-11-16
70.	2000-11	Familie Thielen en zes mede ondertekenaars	Roosendaal	2000-11-16
71.	2000-11-09	Industriële Kontaktgroep Zevenbergen	Zevenbergen	2000-11-16
72.	2000-11-06	de heer of mevrouw Verbrugge	Bergen op Zoom	2000-11-16
73.	2000-11-11	M.J. Maas	Oudenbosch	2000-11-16
74.	2000-11-12	M.C.H. van Soest	Roosendaal	2000-11-16
75.	2000-11-12	vertrouwelijk	Roosendaal	2000-11-16
76.	2000-11-12	vertrouwelijk	Roosendaal	2000-11-16
77.	2000-11-12	E.C.M. Coppens	Roosendaal	2000-11-16
78.	2000-11-12	G.C. Bom	Roosendaal	2000-11-16
79.	2000-11-12	J. Krugers	Roosendaal	2000-11-16
80.	2000-11-08	J.W. Langbroek	Etten-Leur	2000-11-16
81.	2000-11-10	H.J. van den Berg-Oosterwijk	Zevenbergen	2000-11-16
82.	2000-11-10	J. en J. de Bruijn	Oudenbosch	2000-11-16
83.	2000-11-02	N. van Bremen	Essen	2000-11-16
84.	2000-11-10	A. Kessel-v.d. Oudenhoven	Oudenbosch	2000-11-16
85.	2000-11-09	P.P.A. Andriessen	Zevenbergen	2000-11-16
86.	2000-11-11	M. Kalis	Oudenbosch	2000-11-16
87.	2000-11-12	M. Leijger-van Geest	Zevenbergen	2000-11-16
88.	2000-11-10	E.M. Speek-van Duinen	Oudenbosch	2000-11-16
89.	2000-11-10	J.F.P. Janssen	Oudenbosch	2000-11-16
90.	2000-11-10	F.J. Koster en M.B. den Hoedt	Roosendaal	2000-11-16
91.	2000-11-12	P. Hoekstra	Oudenbosch	2000-11-16
92.	2000-11-12	P.J.C.M. Verheesen	Bergen op Zoom	2000-11-16
93.	2000-11-11	A. van Beek	Etten-Leur	2000-11-16
93/1	2000-11-11	R.D.G. van Beek-Sachet	Etten-Leur	2000-11-16
94.	2000-11-11	R. de Reijer	Oudenbosch	2000-11-16
95.	2000-11-14	vertrouwelijk	Etten-Leur	2000-11-16
96.	2000-11-10	J. Aerts	Halderberge	2000-11-16
97.	2000-11-12	H.A. Hofenk	Oudenbosch	2000-11-16
98.	2000-11-13	A.W. Bongers	Oudenbosch	2000-11-16
99.	2000-11-12	familie P. Geers	Oudenbosch	2000-11-16
100.	2000-11-12	T. van Bodegraven-Koenen	Oudenbosch	2000-11-16
101.	2000-11-14	ing. A.G. Bruinsma	Oudenbosch	2000-11-16
102.	2000-11-13	E.A. van Cann & A. de Romijn	Zevenbergen	2000-11-16
103.	2000-11-12	W.J. van Mourik	Roosendaal	2000-11-16
104.	2000-11-14	J.H. Kitz en P.J. Kitz-van Rooijen	Roosendaal	2000-11-16
105.	2000-11-13	ir. R. Gerla-van Wijlen	Zevenbergen	2000-11-16
106.	2000-11-10	P.H.G.E. van Nijnatten-Vissenberg	Hoeven	2000-11-16
107.	2000-11-10	familie Kilsdonk-Lockx	Etten-Leur	2000-11-16
108.	2000-11-12	E. Leijger	Zevenbergen	2000-11-16
109.	2000-11-13	drs. W. van Woerden	Roosendaal	2000-11-16
110.	2000-11-12	J.H.A. van de Wijdeven	Etten-Leur	2000-11-16
111.	2000-11-09	M.J.M. de Jong	Hoeven	2000-11-16
112.	2000-11-12	familie L. Lansbergen	Oudenbosch	2000-11-16
113.	2000-11-11	J. en R. Buuron	Bergen op Zoom	2000-11-16
114.	2000-11	A.J. van Batenburg	Etten-Leur	2000-11-16
115.	2000-11-12	R. Nispeling	Oudenbosch	2000-11-23
116.	2000-11-14	J.W. Nijboer	Oudenbosch	2000-11-23
117.	2000-11-13	A.J.C. Verstijlen	Oudenbosch	2000-11-23

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
118.	2000-11-14	Het bewonersplatform Nispen	Nispen	2000-11-23
119.	2000-11-12	M. Feijns-Millesen	Oudenbosch	2000-11-23
120.	2000-11-10	S. Rolle	Zevenbergen	2000-11-23
121.	2000-11-14	J.A. Koevoets-Brouwers	Oud-Gastel	2000-11-23
122.	2000-11-13	M. Coolen	Oudenbosch	2000-11-23
123.	2000-11-14	ir. P.G. Bakker	Etten-Leur	2000-11-23
124.	2000-11-12	P. Appelman	Oudenbosch	2000-11-23
125.	2000-11-12	A.H. Soethoudt	Halderberge	2000-11-23
126.	2000-11	J.W.M. van den Bruele	Etten-Leur	2000-11-23
127.	2000-11-15	C.H.B. Wijtmans	Etten-Leur	2000-11-23
128.	2000-11-09	C.J. van Dis	Roosendaal	2000-11-23
129.	2000-11-15	Brabants Zeeuwse Werkgeversvereniging	Tilburg	2000-11-23
130.	2000-11-12	F.P.J. Puffer en E.B. Kuitems	Oudenbosch	2000-11-23
131.	2000-11-14	A.D. Hanswijk-Polling	Roosendaal	2000-11-23
131a	2000-11-11	J.A. Bout en D.G. Pfrommer	Roosendaal	2000-11-23
132.	2000-11	J.C.J. de Graaf	Oudenbosch	2000-11-23
133.	2000-11-15	C.J. Kerremans	Oudenbosch	2000-11-23
134.	2000-11-15	A.D. van der Put	Oudenbosch	2000-11-23
135.	2000-11-15	F.J.M. van Dongen	Bergen op Zoom	2000-11-23
136.	2000-11-15	A.J.J. Wendriks	Roosendaal	2000-11-23
137.	2000-11-14	A.C.J. Stroomer	Roosendaal	2000-11-23
138.	2000-11-13	F.H. Dijkstra	Oudenbosch	2000-11-23
139.	2000-11-12	Familie Smaal	Oudenbosch	2000-11-23
140.	2000-11-15	662 eensluitende reacties	Etten-Leur	2000-11-23
141.	2000-11-15	J.B.A.M. Arts en M.A. Arts-Sanders	Oudenbosch	2000-11-23
142.	2000-11-11	F.B.M. Martinet	Oudenbosch	2000-11-23
143.	2000-11-16	M.H.L.A. Schrauwen	Oudenbosch	2000-11-23
144.	2000-11-15	Ondernemersvereniging WINO	Etten-Leur	2000-11-23
145.	2000-11-14	R. Couwenbergh	Oudenbosch	2000-11-23
146.	2000-11-16	A. Rokx	Etten-Leur	2000-11-23
147.	2000-11-15	A. Hendrikx	Zevenbergen	2000-11-23
148.	2000-11-15	F. de Nijs-Antens	Roosendaal	2000-11-23
149.	2000-11-15	J.L. Schoone	Zevenbergen	2000-11-23
150.	2000-11-14	A. Krijnen	Zevenbergen	2000-11-23
151.	2000-11-13	J.F. Goorden	Roosendaal	2000-11-23
152.	2000-11-12	J. Kouters	Oudenbosch	2000-11-23
153.	2000-11-12	A.B.G. Brans	Oudenbosch	2000-11-23
154.	2000-11-15	P.H.A. van Hoof	Oudenbosch	2000-11-23
155.	2000-11-17	mr. Th.H.M. Fikkers	Bergen op Zoom	2000-11-23
156.	2000-11-14	J. en M. Brouwers-Eversdijk	Hoeven	2000-11-23
157.	2000-11-16	W.J. van Lith	Etten-Leur	2000-11-23
158.	2000-11-11	R.H. Kilsdonk	Etten-Leur	2000-11-23
159.	2000-11-17	E. Zwijgers	Oudenbosch	2000-11-23
160.	2000-11-17	A.J.M. Theunisse	Roosendaal	2000-11-23
161.	2000-11-16	H. Hoffmans	Etten-Leur	2000-11-23
162.	2000-11-15	A.A. Jongeneelen	Etten-Leur	2000-11-23
163.	2000-11-16	mw. Dekkers-v.d. Horst	Oudenbosch	2000-11-23
164.	2000-11-14	A.J. Hurkmans	Oudenbosch	2000-11-23
165.	2000-11-16	F.J.M. Duynstee	Etten-Leur	2000-11-23
166.	2000-11-18	J. de Wolf	Oudenbosch	2000-11-23
167.	2000-11-17	L. van Meer-van Vucht	Oudenbosch	2000-11-23
168.	2000-11-20	M.J.F.J. Coremans	Bergen op Zoom	2000-11-23
169.	2000-11-20	A.W. Siemons	Bosschenhoofd	2000-11-23
170.	2000-11-19	Familie Savelkouls	Oudenbosch	2000-11-23
171.	2000-11-17	S. Vergouwen	Roosendaal	2000-11-23
172.	2000-11-18	A. Kreté-Jansen	Oudenbosch	2000-11-23
173.	2000-11-17	B.R. Edgar-Ruys	Oudenbosch	2000-11-23
174.	2000-11-19	Vereniging Eigen Woning	Etten-Leur	2000-11-23
175.	2000-11-18	R. Koenders	Oudenbosch	2000-11-23
176.	2000-11-17	A.M. van der Neut	Etten-Leur	2000-11-24
177.	2000-11-20	J.C.M. de Waal	Roosendaal	2000-11-24
178.	2000-11-20	C.A. van Loon	Bergen op Zoom	2000-11-24
179.	2000-11-20	R.E. van de Vijver	Roosendaal	2000-11-24
180.	2000-11-19	R. Naaktgeboren	Roosendaal	2000-11-24
181.	2000-11-18	S. van Gageldonk	Oudenbosch	2000-11-24
182.	2000-11-16	ing. C. Vissers	Etten-Leur	2000-11-16
183.	2000-11-15	H. Braakman	Oudenbosch	2000-11-24

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
184.	2000-11-17	D. de Man	Oudenbosch	2000-11-24
185.	2000-11	L.A.P. van Dongen	Oudenbosch	2000-11-24
186.	2000-11-15	J. en L. van der Weegen	Etten-Leur	2000-11-24
187.	2000-11-14	J. en A. Litjens	Zevenbergen	2000-11-24
188.	2000-11-16	A.J.C. en J.E.C. van Bedaf-de Jong	Etten-Leur	2000-11-24
189.	2000-11-17	J.M.D. Brabers Janssen	Oudenbosch	2000-11-24
190.	2000-11-16	G. Embregts	Hoeven	2000-11-24
191.	2000-11-16	E.P.M. Blommers	Etten-Leur	2000-11-24
192.	2000-11-18	A.P.A. Raats	Nispen	2000-11-24
193.	2000-11-19	Leefbaarheidsgroepen Moerdijk	Fijnaart	2000-11-24
194.	2000-11-13	A. Franken	Bergen op Zoom	2000-11-24
195.	2000-11-18	Partij van de Arbeid Gemeenteraadsfractie Moerdijk	Zevenbergen	2000-11-24
196.	2000-11-16	H.A.C.M. Neven	Etten-Leur	2000-11-24
197.	2000-11-17	F.L.A. Schouwenaars	Etten-Leur	2000-11-24
198.	2000-11-19	W. Heijliger	Zevenbergen	2000-11-24
199.	2000-11-17	Familie van Baal	Etten-Leur	2000-11-24
200.	2000-11-17	P.J. Hettema	Bosschenhoofd	2000-11-24
201.	2000-11-12	C.A.H. Stoop	Oudenbosch	2000-11-24
202.	2000-11-16	M.A. Bernard	Etten-Leur	2000-11-24
203.	2000-11-20	Stichting Rechtsbijstand namens G.P.C.M. Wijnen	Tilburg	2000-11-24
204.	2000-11-20	zonder afzender	Krabbendijk	2000-11-24
205.	2000-11-20	W.H. Geluk	Bosschenhoofd	2000-11-24
206.	2000-11-20	Ondernemersvereniging Bisschopmolenstraat	Etten-Leur	2000-11-24
207.	2000-11-12	E. de Bont	Oudenbosch	2000-11-24
208.	2000-11-20	M.A. Mens-v.d. Boom	Bergen op Zoom	2000-11-24
209.	2000-11-20	J. Leguijt	Oudenbosch	2000-11-24
210.	2000-11-19	L. van der Boor	Oudenbosch	2000-11-24
211.	2000-11-20	J.W.A. van Gelen	Zevenbergen	2000-11-24
212.	2000-11-20	Q.J.P. van Bijsterveldt	Zevenbergen	2000-11-24
213.	2000-11-20	Vereniging Alternatief Goederenspoor	Oudenbosch	2000-11-24
214.	2000-11-20	H.P.G.M. de Leeuw	Etten-Leur	2000-11-24
215.	2000-11-18	Leurse Activiteiten Stichting	Etten-Leur	2000-11-24
216.	2000-11-19	E. Smits en H.J. Smits-Johanns	Oudenbosch	2000-11-24
217.	2000-11-19	J.C.M. Stoop Kalis	Oudenbosch	2000-11-24
218.	2000-11-18	dr. F.A.J. van den Bosch	Oudenbosch	2000-11-24
219.	2000-11-20	Kamer van Koophandel West-Brabant	Breda	2000-11-24
220.	2000-11-19	H. Rekkers	Roosendaal	2000-11-24
221.	2000-11-19	P.C. Gerritsen	Oudenbosch	2000-11-24
222.	2000-11-18	R.B.M. van Son-Cavadino	Oudenbosch	2000-11-24
223.	2000-11-17	I.A.A. Schellekens en D. van Leeuwen	Rilland	2000-11-24
224.	2000-11-19	A.C. Selsig	Oudenbosch	2000-11-24
225.	2000-11-19	ir. G. de Vos	Fijnaart	2000-11-24
226.	2000-11-18	W.P.M. Kavelaars	Oudenbosch	2000-11-24
227.	2000-11-20	J.J.W. van Geel	Oudenbosch	2000-11-24
228.	2000-11-20	V.M.F.M. van Eijk	Oudenbosch	2000-11-24
229.	2000-11-06	W. Wezenbeek	Halderberge	2000-11-24
230.	2000-11-20	T. en C. van Reijssen	Oudenbosch	2000-11-24
231.	2000-11-17	Railion Benelux N.V.	Utrecht	2000-11-24
232.	2000-11-24	ing. J.P.M. Buyzen	Heerle	2000-11-24
233.	2000-11-20	J.H. Bosveld en G. Bosveld-Leenen	Oudenbosch	2000-11-24
234.	2000-11-21	M.A.M. Gommeren	Roosendaal	2000-11-24
235.	2000-11-21	Vrouwenadviescommissie voor de woningbouw en woonomgeving Etten-Leur	Etten-Leur	2000-11-24
236.	2000-11-24	A.C.R.M. van Haperen	Etten-Leur	2000-11-24
237.	2000-11-21	J.A.M. Karremans	Bosschenhoofd	2000-11-24
238.	2000-11	C. Moorman	Zwijndrecht	2000-11-24
239.	2000-11-20	J.C. Renner	Oudenbosch	2000-11-24
240.	2000-11-20	Familie Smit	Bergen op Zoom	2000-11-24
241.	2000-11-20	Aqua Terra	Bergen op Zoom	2000-11-24
242.	2000-11-20	J.M.A. Pennings en S.J.A. van Schaik	Roosendaal	2000-11-24
243.	2000-11-20	W.J.A. Gevers	Zevenbergen	2000-11-24
244.	2000-11-21	naam en adres bij inspraakpunt bekend	Ossendrecht	2000-11-24
245.	2000-11-21	A. Lauwen	Etten-Leur	2000-11-24
246.	2000-11-20	S. Keij en S. Elens	Oudenbosch	2000-11-24

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
247.	2000-11-22	vertrouwelijk	Nispen	2000-11-24
248.	2000-11-24	vertrouwelijk	Bosschenhoofd	2000-11-24
249.	2000-11-24	A.J.M. van Eckelen	Bergen op Zoom	2000-11-24
250.	2000-11-16	A.J.P. Kempnaars	Roosendaal	2000-12-01
251.	2000-11-17	Wijkvereniging Weihoek	Roosendaal	2000-12-01
252.	2000-11-19	G.J.M. de Vugt	Roosendaal	2000-12-01
253.	2000-11-19	A.H.A.M. François	Oudenbosch	2000-12-01
254.	2000-11-19	F.K.A. Maas	Roosendaal	2000-12-01
255.	2000-11-19	W.C.J.N.M. Wiericx	Roosendaal	2000-12-01
256.	2000-11-26	vertrouwelijk	Roosendaal	2000-12-01
257.	2000-11-26	A.L. van Velthoven	Roosendaal	2000-12-01
258.	2000-11-27	vertrouwelijk	Woensdrecht	2000-12-01
259.	2000-11-26	M.J.M. Uytdewilligen	Bergen op Zoom	2000-12-01
260.	2000-11-26	P.W. Juten	Bergen op Zoom	2000-12-01
261.	2000-11-26	vertrouwelijk	Roosendaal	2000-12-01
262.	2000-11-26	A.J. Blok	Heerle	2000-12-01
263.	2000-11-26	vertrouwelijk	Wouw	2000-12-01
264.	2000-11-26	D.A. Jansen	Roosendaal	2000-12-01
265.	2000-11-26	Regionaal Patiënten Consumenten Platform	Breda	2000-12-01
266.	2000-11-26	C.H.M. Suijkerbuijk	Oudenbosch	2000-12-01
267.	2000-11-26	W.J.C.J. Mannie	Roosendaal	2000-12-01
268.	2000-11-26	L.M.J. Peeters	Roosendaal	2000-12-01
269.	2000-11-25	A.M. van Wesel	Nispen	2000-12-01
270.	2000-11-25	vertrouwelijk	Roosendaal	2000-12-01
271.	2000-11-25	P.A.M. Erkelens-Engelen	Roosendaal	2000-12-01
272.	2000-11-25	Werkgroep Vuilverbranding Roosendaal	Roosendaal	2000-12-01
273.	2000-11-24	H.P. Krepel	Bergen op Zoom	2000-12-01
274.	2000-11-23	vertrouwelijk	Roosendaal	2000-12-01
275.	2000-11-26	CDA Regio Markiezaat	Oud Gastel	2000-12-01
276.	2000-11-20	J.C. Beekman	Oudenbosch	2000-12-01
277.	2000-11-20	J. Voets	Oudenbosch	2000-12-01
278.	2000-11-19	J.H. Alferink	Oudenbosch	2000-12-01
279.	2000-11-21	R. Vinkestein	Oudenbosch	2000-12-01
280.	2000-11-19	A.W. Ambachtsheer-Meiboom	Oudenbosch	2000-12-01
281.	2000-11-14	W.Th.M. Bielars	Bergen op Zoom	2000-12-01
282.	2000-11-22	L. Vrolijk	Oudenbosch	2000-12-01
283.	2000-11-12	J.C.M. Boeters	Oudenbosch	2000-12-01
284.	2000-11-21	A. Brouwers	Oud Gastel	2000-12-01
285.	2000-11-19	Dr. J.M.J. Coremans	Leiden	2000-12-01
286.	2000-11-21	F.A.J. Bogers	Heerle	2000-12-01
287.	2000-11-21	A.M.P.J. Blommerde	Heerle	2000-12-01
288.	2000-11-21	ing. C.P.M. van de Kar	Heerle	2000-12-01
289.	2000-11-21	C.L. van Loon	Heerle	2000-12-01
290.	2000-11-18	M. Oomen-Verburg	Etten-Leur	2000-12-01
291.	2000-11-22	A.M. Schetters en W.C. Schetters-Theewis	Bergen op Zoom	2000-12-01
292.	2000-11-23	G. Los	Zwijndrecht	2000-12-01
293.	2000-11-23	A. van Hoek	Oudenbosch	2000-12-01
294.	2000-11-27	R.A.J. van den Boom	Nispen	2000-12-01
295.	2000-11-20	H.C.M. Gielen-van Lier	Etten-Leur	2000-12-01
296.	2000-11-09	Familie Ansems	Etten-Leur	2000-12-01
297.	2000-11-16	J.P. Gielen	Etten-Leur	2000-12-01
298.	2000-11-09	A.P.J. van As	Etten-Leur	2000-12-01
299.	2000-11-08	J.C.M. de Baar-van der Thijm	Etten-Leur	2000-12-01
300.	2000-11-13	Familie Verhulst	Etten-Leur	2000-12-01
301.	2000-11	L. de Kok	Etten-Leur	2000-12-01
302.	2000-11	M. v.d. Riet	Etten-Leur	2000-12-01
303.	2000-11-22	W. Smolders-van Oers	Roosendaal	2000-12-01
304.	2000-11-21	ing. C.A. de Jonge	Zevenbergen	2000-12-01
305.	2000-11-20	G.B. Eppink	Zevenbergen	2000-12-01
306.	2000-11-22	J.B.M. Nuyten	Bergen op Zoom	2000-12-01
307.	2000-11-22	E.L.M.M. Beckman Lapre	Oudenbosch	2000-12-01
308.	2000-11-22	M.A.C.M. Suijkerbuijk	Oudenbosch	2000-12-01
309.	2000-11-22	C.J.P. Bakkers	Oudenbosch	2000-12-01
310.	2000-11-20	M.M. Buijs-Baart	Oudenbosch	2000-12-01
311.	2000-11-21	E. Rijvers	Etten-Leur	2000-12-01
312.	2000-11-21	P.A.O.M. Bogers	Roosendaal	2000-12-01
313.	2000-11-21	J.P.A. de Kroon-Stadhouders	Oudenbosch	2000-12-01

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
314.	2000-11-21	P.A.A. Braspenning	Bosschenhoofd	2000-12-01
315.	2000-11-21	G.A.M. van Dooren	Oudenbosch	2000-12-01
316.	2000-11-20	dr. J. Oosterom	Oudenbosch	2000-12-01
317.	2000-11-21	A.H.C.W. Ros	Oudenbosch	2000-12-01
318.	2000-11	J. van Oorschot	Etten-Leur	2000-12-01
319.	2000-11	A.J.M. van Warmerdam	Etten-Leur	2000-12-01
320.	2000-11-21	ing. P.A.E. de Rooij	Etten-Leur	2000-12-01
321.	2000-11-18	A.S.M. Westerman	Heerle	2000-12-01
322.	2000-11-20	A.J.A. van den Hout	Oudenbosch	2000-12-01
323.		C. de Nijs-Geerts	Heerle	2000-12-01
324.	2000-11-21	Familie Bartels	Heerle	2000-12-01
325.	2000-11-20	J.J. Tempelaars	Bergen op Zoom	2000-12-01
326.	2000-11-21	C.P.J. Volmer	Oudenbosch	2000-12-01
327.	2000-11-20	G.H.M. Kips en M.L.B. Kips-de Clerck	Zevenbergen	2000-12-01
328.		J.M.P.J. Roovers		2000-12-01
329.	2000-11-22	H.C.M. Meesters	Bergen op Zoom	2000-12-01
330.	2000-11-17	Familie Verdaasdonk	Oudenbosch	2000-12-01
331.	2000-11-22	J.B.M. Antens	Oudenbosch	2000-12-01
332.	2000-11-11	C.M.J. de Wolf	Bergen op Zoom	2000-12-01
333.	2000-11-23	H.C. Wetemans	Zevenbergen	2000-12-01
334.	2000-11-22	J.G.M. Trouw en M.C.E. Trouw-van Aert	Etten-Leur	2000-12-01
335.	2000-11-22	M. Koops	Oudenbosch	2000-12-01
336.	2000-11-22	M.H.M. Schul	Oudenbosch	2000-12-01
337.		J.F.M. van Hoek	Oudenbosch	2000-12-01
338.	2000-11-23	M.A.M. Rebbens	Roosendaal	2000-12-01
339.	2000-11-22	A.J. Wubbolts en M.E. Wubbolts-Vosse	Oudenbosch	2000-12-01
340.	2000-11-22	J.M.C.G. Meesters en J.M. de Roos	Oudenbosch	2000-12-01
341.	2000-11-23	R.A.J. Driessen	Oudenbosch	2000-12-01
342.	2000-11-23	P.J.A. Potters	Wouw	2000-12-01
343.	2000-11-23	W.P.A. Dekkers	Etten-Leur	2000-12-01
344.	2000-11-22	N.J.M. Borghmans en M.J. van de Rijk	Etten-Leur	2000-12-01
345.	2000-11-13	A.M. Coret-Wiltink	Oudenbosch	2000-12-01
346.	2000-11-23	A. Hessels	Oudenbosch	2000-12-01
347.	2000-11-22	C.W.L. Antonissen	Oudenbosch	2000-12-01
348.	2000-11-23	L.H.M. Walbeek en E.A.H. Walbeek-van Oostrom	Oudenbosch	2000-12-01
349.		S. van Beek	Oudenbosch	2000-12-01
350.		I. van Warmerdam	Etten-Leur	2000-12-01
351.		J. Verheijen		2000-12-01
352.	2000-11-20	Industriële Kring Bergen op Zoom	Tilburg	2000-12-01
353.	2000-11-22	C.L.M. Hazen	Fijnaart	2000-12-01
354.	2000-11-21	Stichting Arboretum Oudenbosch	Oudenbosch	2000-12-01
355.	2000-11-21	Ondernemerskring Halderberge	Oudenbosch	2000-12-01
356.	2000-11-14	H.C.M. Braal	Etten-Leur	2000-12-01
357.	2000-11-14	M.J. van der Steen	Etten-Leur	2000-12-01
358.		R. Nijssen	Etten-Leur	2000-12-01
359.	2000-11-22	Stichting Keerpunt	Roosendaal	2000-12-01
360.	2000-11-15	Zuidelijke Land- en Tuinbouworganisatie	Etten-Leur	2000-12-01
361.	2000-11-20	Ondernemerskring Roosendaal	Tilburg	2000-12-01
362.	2000-11-22	FNV Afdeling Moerdijk	Fijnaart	2000-12-01
363.	2000-11-22	A. Kaarsmaker	Bergen op Zoom	2000-12-01
364.	2000-11-22	CDA Halderberge	Oudenbosch	2000-12-01
365.	2000-11-17	PMS Vastgoed BV	Oudenbosch	2000-12-01
366.	2000-11-22	Kerkbestuur van de rooms-katholieke parochie heilig hart van Jezus Roosendaal	Roosendaal	2000-12-01
367.	2000-11-17	Golfvereniging Reymerswael	Hoogerheide	2000-12-01
368.	2000-11-21	NS Reizigers	Utrecht	2000-12-01
369.	2000-11-22	Stichting Vrouwen Advies Commissie Roosendaal	Roosendaal	2000-12-01
370.	2000-11-21	ABAB, namens mevrouw Goosen-Dekkers	Heerle	2000-12-01
371.	2000-11-23	Kinderdagverblijf Dikkertje Dap	Etten-Leur	2000-12-01
372.	2000-11-22	Burgemeester en Wethouders van de gemeente Zwijndrecht	Zwijndrecht	2000-12-01
373.	2000-11-22	N.V. Delta Nutsbedrijven	Middelburg	2000-12-01
374.	2000-11-23	P.P.A. Andriessen	Zevenbergen	2000-12-08
375.	2000-11-20	M.P.H. Hage, R. Naaktgeboren, A. Lems en F. Lems	Roosendaal	2000-12-08

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
376.	2000-11-23	J.M. Heiligers	Oudenbosch	2000-12-08
377.	2000-11-27	W.A.M. de Haan	Bergen op Zoom	2000-12-08
378.	2000-11-27	vertrouwelijk	Wouwse Plantage	2000-12-08
379.	2000-11-27	vertrouwelijk	Nispen	2000-12-08
380.	2000-11-27	vertrouwelijk	Ossendrecht	2000-12-08
381.	2000-11-27	Leefbaarheidsgroep Heerle	Heerle	2000-12-08
382.	2000-11-27	Stichting St. Elisabethshuis	Etten-Leur	2000-12-08
383.	2000-11-21	J.G.A. van Hout, A. Vos, M.A.E. van Hout	Oudenbosch	2000-12-08
384.	2000-11-23	Burgemeester en Wethouders van de gemeente Etten-Leur	Etten-Leur	2000-12-08
385.	2000-11-23	C.A.W. Koopmans	Oudenbosch	2000-12-08
386.	2000-11-19	Familie W.J. Buys	Oudenbosch	2000-12-08
387.	2000-11-19	T. van Norden, S. de Weert, Nicky v.d. Wielen	Bergen op Zoom	2000-12-08
388.	2000-11-20	J. Heuvink-van den Bosch	Etten-Leur	2000-12-22
389.	2000-11-20	S. Baba	Etten-Leur	2000-12-22
390.	2000-11-26	R. Kallen-Koenraad	Wouw	2000-12-22
391.	2000-11-25	Familie van Meer	Oudenbosch	2000-12-22
392.	2000-11-29	J.J.M. Rens	Oudenbosch	2000-12-22
393.	2000-11-23	J.D.A. Zagers, namens 12 families	Roosendaal	2000-12-22
394.	2000-11-22	E. Dorenbos	Etten-Leur	2000-12-22
395.	2000-11-24	Onafhankelijke Fractie Moerdijk	Zevenbergen	2000-12-22
396.	2000-11-23	G. Dubbeldam-de Man	Oudenbosch	2000-12-22
397.	2000-11-24	Zeeland Seaports	Vlissingen	2000-12-22
398.	2000-11-25	P.M.J.M. van Dorst en F. Knappers	Roosendaal	2000-12-22
399.	2000-11-22	H.M.J. Pontenagel	Roosendaal	2000-12-22
400.	2000-11-22	M.A. van Rijswijk	Roosendaal	2000-12-22
401.	2000-11-24	Gemeenschapsbelangen Halderberge	Oudenbosch	2000-12-22
402.	2000-11-21	Maatschap Raats, Plantenkwekerij Raats en familie Raats	Nispen	2000-12-22
403.	2000-11-22	J.Th.M. Bouman	Etten-Leur	2000-12-22
404.	2000-11-24	Koninklijke Schippersvereniging Schuttevaer	Rotterdam	2000-12-22
405.	2000-11-24	J.A.W. Krijnen	Zevenbergen	2000-12-22
406.	2000-11-24	M. Hoogland	Roosendaal	2000-12-22
407.	2000-11-24	drs. S. van der Pols-Harris	Bergen op Zoom	2000-12-22
408.	2000-11-23	PvdA Afdeling Etten-Leur	Etten-Leur	2000-12-22
409.	2000-11-24	Ondernemersvereniging Kaaike Boven	Roosendaal	2000-12-22
410.	2000-11-23	M.C. Elst	Bergen op Zoom	2000-12-22
411.	2000-11-21	P. de Koning	Oud-Gastel	2000-12-22
412.	2000-11-23	Mr. C.M. Matser	Zevenbergen	2000-12-22
413.	2000-11-20	M.C. Dortmans	Oudenbosch	2000-12-22
414.	2000-11-12	P. Tack	Bergen op Zoom	2000-12-22
415.	2000-11-24	H.J. Jagt	Bergen op Zoom	2000-12-22
416.	2000-11-24	Kamer van Koophandel Zeeland	Middelburg	2000-12-22
417.	2000-11-24	Zuidelijke Land- en Tuinbouworganisatie	Tilburg	2000-12-22
418.	2000-11-23	M.H.G. Schenkenberg en C.C.A. Schenkenberg-Veeke	Roosendaal	2000-12-22
419.	2000-11-24	Bewonerscomité Rosengaerde	Roosendaal	2000-12-22
420.	2000-11-23	J.G.J.M. Lauwerijssen	Oudenbosch	2000-12-22
421.	2000-11-06	J.T. Degener	Oudenbosch	2000-12-22
422.	2000-11-24	A. Castelijns	Etten-Leur	2000-12-22
423.	2000-11-24	Stichting het Noordbrabants Landschap	Haaren	2000-12-22
424.	2000-11-23	E.A.C. Melissen-de Pijper	Oudenbosch	2000-12-22
425.	2000-11-24	Modellenbureau Dyon Caractère	Etten-Leur	2000-12-22
426.	2000-11-24	Vereniging Winkelcentrum Etten-Leur	Etten-Leur	2000-12-22
427.	2000-11-28	J.B. van Spelde en A.M.A. Boonekamp	Roosendaal	2000-12-22
428.	2000-11-28	G.C.H.M. van der Lienden en C.J. van der Lienden-Brandenburg	Etten-Leur	2000-12-22
429.	2000-11-19	H.C.A.M. Schouwenaars	Zevenbergen	2000-12-22
430.	2000-11	W.C.A. Kruf	Rilland	2000-12-22
431.	2000-11-24	NV Waterleiding Maatschappij Noord-West-Brabant	Breda	2000-12-22
432.	2000-11	M.A.J. van Moergastel	Oudenbosch	2000-12-22
433.	2000-11-21	J.P. Blaauwhoed	Oudenbosch	2000-12-22
434.	2000-11-24	W. Daemen en N. Sluijs	Bergen op Zoom	2000-12-22
435.	2000-11-22	A.N.T. Arts en P.M.W. Arts-van Zwamen, mede namens A. Geerards en J. Geerards-Withagen en A. Plasmans	Bergen op Zoom	2000-12-22

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
436.	2000-11-24	AS Advocaten, namens C.L.A. en J.L.L.M. de Groot te Heerle	Wageningen	2000-12-22
437.	2000-11-22	C.A. Verhoeven	Zevenbergen	2000-12-22
438.	2000-11-22	J. van der Have	Hoeven	2000-12-22
439.	2000-11-23	J. van Hooff	Oud-Gastel	2000-12-22
440.	2000-11-23	E. Huijts	Oudenbosch	2000-12-22
441.	2000-11-20	A.E.M. van de Wiel	Etten-Leur	2000-12-22
442.	2000-11-17	P.G. Cazemier	Etten-Leur	2000-12-22
443.	2000-11-26	Bewoners Belanghebbenden Groep Moerdijk - Zandvliet	Bergen op Zoom	2000-12-22
444.	2000-11-27	D. Mechelinck	Etten-Leur	2000-12-22
445.	2000-11-17	P. van Unen en Y. van Unen	Etten-Leur	2000-12-22
446.	2000-11-17	A. van Coenen	Etten-Leur	2000-12-22
447.	2000-11	de heer en mevrouw Ripson-Balm	Etten-Leur	2000-12-22
448.	2000-11-15	Th.F. Boddéus	Etten-Leur	2000-12-22
449.	2000-11-19	J.H. Mooiman	Etten-Leur	2000-12-22
450.	2000-11-17	J.P. en J.M. Satter	Etten-Leur	2000-12-22
451.	2000-11-17	F.H.J. van Eyndhoven en E.J.M. Timmers	Etten-Leur	2000-12-22
452.	2000-11-12	Familie Marijnissen	Etten-Leur	2000-12-22
453.	2000-11	C.J. Sakko	Etten-Leur	2000-12-22
454.	2000-11-17	H. Martens	Etten-Leur	2000-12-22
455.	2000-11-22	N.J.M. Borghmans en M.J. van de Rijke	Etten-Leur	2000-12-22
456.	2000-11-23	H.W.M. Schmidt	Oudenbosch	2000-12-22
457.	2000-11-19	A.J.G. van den Boer	Etten-Leur	2000-12-22
458.	2000-11-22	Wijkvereniging "De Grient"	Etten-Leur	2000-12-22
459.	2000-11-22	familie Cleijssen	Oudenbosch	2000-12-22
460.	2000-11-22	Bewoners van de Fuis	Roosendaal	2000-12-22
461.	2000-11-24	Bewoners van de Stationsstraat e.o.	Roosendaal	2000-12-22
462.	2000-11-21	W.J.C. van Pelt	Zwijndrecht	2000-12-22
463.	2000-11	R. van Dragt	Bergen op Zoom	2000-12-22
464.	2000-11-22	M. Melisse	Oudenbosch	2000-12-22
465.	2000-11-19	J. Oomen	Etten-Leur	2000-12-22
466.	2000-11-24	dr. H.J. Bruins Slot	Oudenbosch	2000-12-22
467.	2000-11-18	ing. K.C.V. van Hooff	Etten-Leur	2000-12-22
468.	2000-11-24	M. van Steen	Etten-Leur	2000-12-22
469.	2000-11	de heer of mevrouw Straatman	Etten-Leur	2000-12-22
470.	2000-11-16	H. Oosterbos	Etten-Leur	2000-12-22
471.	2000-11-16	H. Geuze	Etten-Leur	2000-12-22
472.	2000-11-21	E. Vergauwen	Zundert	2000-12-22
473.	2000-11-25	A. Bom	Etten-Leur	2000-12-22
474.	2000-11-21	W.H.M. Rennings en A.J.M. Rennings-de Rooij	Oudenbosch	2000-12-22
475.	2000-11	K. Kalis	Oudenbosch	2000-12-22
476.	2000-11	J.P. Oomen	Etten-Leur	2000-12-22
477.	2000-11-22	J.C. Scholts-Nieuwenhuizen	Etten-Leur	2000-12-22
478.	2000-11-22	familie Korsmit	Oudenbosch	2000-12-22
479.	2000-11-23	E.H. Coret	Oudenbosch	2000-12-22
480.	2000-11-24	drs. M.G.G.P. du Pont-van de Goor, drs. A.N.S.H.M. du Pont en M.A.S.W. du Pont	Oudenbosch	2000-12-22
481.	2000-11-24	H.P. Krepel	Bergen op Zoom	2000-12-22
482.	2000-11-25	P.M.A. Verminnen	Roosendaal	2000-12-22
483.	2000-11-22	H.M.J. Pontenagel	Roosendaal	2000-12-22
484.	2000-11	familie A. Domburg	Bergen op Zoom	2000-12-22
485.	2000-11-24	Woonstichting Etten-Leur	Etten-Leur	2000-12-22
486.	2000-11-25	Wijkvereniging Albano	Oudenbosch	2000-12-22
487.	2000-11-25	J.L. Verstraten	Oudenbosch	2000-12-22
488.	2000-11-25	L.M. van der Zwan	Oudenbosch	2000-12-22
489.	2000-11-24	ing. E.H.G. Fiktorie	Bergen op Zoom	2000-12-22
490.	2000-11	M.C. Ruisch	Dordrecht	2000-12-22
491.	2000-11-26	Groen Links Statenfractie Noord-Brabant	Breda	2000-12-22
492.	2000-11-27	Stichting St. Elisabethshuis	Etten-Leur	2000-12-22
493.	2000-11-27	Brabantse Milieufederatie	Tilburg	2000-12-22
494.	2000-11-24	R. Los	Zwijndrecht	2000-12-22
495.	2000-11-24	E.M.J. Klijs	Etten-Leur	2000-12-22
496.	2000-11-26	W.G. Dictus en S.M. Dictus-Jas	Oudenbosch	2000-12-22
497.	2000-11-20	A. Wagemakers	Oudenbosch	2000-12-22
498.	2000-11-25	D.H.F. Driessen-Heuders	Oudenbosch	2000-12-22

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
499.	2000-11-20	B. Vermunt	Etten-Leur	2000-12-22
500.	2000-11	J.C.M. Hoeks	Bergen op Zoom	2000-12-22
501.	2000-11-27	Burgemeester en Wethouders van de gemeente Dordrecht	Dordrecht	2000-12-22
502.	2000-11-25	T. Poots-Jongenelen	Oudenbosch	2000-12-22
503.	2000-11-19	vertrouwelijk	Roosendaal	2000-12-22
504.	2000-11-24	J.H. Mandemaker	Oudenbosch	2000-12-22
505.	2000-11-23	Bewoners van de Wouwsestraatweg en de Alletta Jacobsstraat	Bergen op Zoom	2000-12-22
506.	2000-11-23	Dorpsraad Wouw	Wouw	2000-12-22
507.	2000-11-24	M. Kockx	Oudenbosch	2000-12-22
508.	2000-11-22	CDA Halderberge	Halderberge	2000-12-22
509.	2000-11-22	M. Koster	Roosendaal	2000-12-22
510.	2000-11-23	L.H. Coret	Oudenbosch	2000-12-22
511.	2000-11-23	W.L. Vos	Krabbedijk	2000-12-22
512.	2000-11-22	J. Heeren-Jobse	Oudenbosch	2000-12-22
513.	2000-11-22	J.J.G.H.M. Vermaat	Oudenbosch	2000-12-22
514.	2000-11-23	W.J.T. Jansen	Oudenbosch	2000-12-22
515.	2000-11-06	D. de Kok-Huijps	Heerle	2000-12-22
516.	2000-11-15	A.M. Schouten-Noot	Oudenbosch	2000-12-22
517.	2000-11-21	A.G. Schuurbijs	Heerle	2000-12-22
518.	2000-11	ir. Th. Snel	Roosendaal	2000-12-22
519.	2000-11	G.W.M. Hornman	Bergen op Zoom	2000-12-22
520.	2000-11-23	B.F.M. Wierema	Etten-Leur	2000-12-22
521.	2000-11-24	P.J. Jaquet en W. Jaquet-Lobbezoo	Zevenbergen	2000-12-22
522.	2000-11-21	Buurtbelang Banakkers	Etten-Leur	2000-12-22
523.	2000-11-20	A.J. van Loon	Roosendaal	2000-12-22
524.	2000-11-19	Buurtbelang Banakkers, werkgroep Verkeer en Veiligheid	Etten-Leur	2000-12-22
525.	2000-11-24	mevrouw Van Eekelen	Oudenbosch	2000-12-22
526.	2000-11	Wijkvereniging Kontakt	Etten-Leur	2000-12-22
527.	2000-11-24	de heer en mevrouw Deckers-Buijs	Oudenbosch	2000-12-22
528.	2000-11-25	mr. drs. R.N.W. Verstraaten	Oudenbosch	2000-12-22
529.	2000-11-23	J.T. Jonkman	Oudenbosch	2000-12-22
530.	2000-11-23	R. Poots	Oudenbosch	2000-12-22
531.	2000-11-24	Oudervereniging basisschool De Klinkert	Oudenbosch	2000-12-22
532.	2000-11-23	C.J.M. Maas en E.C. Maas-Schijven	Roosendaal	2000-12-22
533.	2000-11-23	Buurtschap "Attelaken"	Etten-Leur	2000-12-22
534.	2000-11-24	drs. Chr. H. Kraaijmes	Bergen op Zoom	2000-12-22
535.	2000-11-23	J. Leunis	Roosendaal	2000-12-22
536.	2000-11-24	C. Balemans	Etten-Leur	2000-12-22
537.	2000-11-23	Stichting Multimodaal Coördinatie en Adviescentrum	Eindhoven	2000-12-22
538.	2000-11-20	R.K. Basisschool De Klinkert	Oudenbosch	2000-12-22
539.	2000-11-24	VOF Isolatie en Renovatiebedrijf Wibro	Heerle	2000-12-22
540.	2000-11-23	Benegora Milieuvereniging	Putte	2000-12-22
541.	2000-11-24	ANWB	Den Haag	2000-12-22
542.	2000-11-23	Actiecomité 'de Bergsebaan'	Bergen op Zoom	2000-12-22
543.	2000-11-23	G. Vermeulen en H. Vermeulen-van Eekelen	Bergen op Zoom	2000-12-22
544.	1998-09-22	Actiecomité 'de Bergsebaan'	Bergen op Zoom	2000-12-22
545.	2000-11	J. Lacroix		2000-12-22
546.	2000-11-17	T. Buckens	Etten-Leur	2000-12-22
547.	2000-11-20	J.L.J. van Es	Etten-Leur	2000-12-22
548.	2000-11-14	C.A.M. Buijs	Etten-Leur	2000-12-22
549.	2000-11-22	E.A.J. Ruijter	Etten-Leur	2000-12-22
550.	2000-11-20	C.J. van der Heijden-van Loon	Bergen op Zoom	2000-12-22
551.	2000-11-24	familie Hulsbos	Roosendaal	2001-01-11
552.	2000-11-27	H.J. Koning	Roosendaal	2001-01-11
553.	2000-11-23	Ondernemersvereniging MKB Etten-Leur	Etten-Leur	2001-01-11
554.	2000-11-24	Bewonersvereniging Regio Roosendaal	Roosendaal	2001-01-11
555.	2000-11-17	M. Verbruggen-Visser	Roosendaal	2001-01-11
556.	2000-11-27	Roosendaalse Ondernemers Federatie	Roosendaal	2001-01-11
557.	2000-11-27	Sneep, Nuijten & Van Dijk, namens H.P.J. Bogers in Woensdrecht	Bergen op Zoom	2001-01-11
558.	2000-12-19	M.N. van Doremalen	Roosendaal	2001-01-11
559.	2000-12-19	Openbare Basisschool De Rietgoor	Roosendaal	2001-01-11
560.	2000-12-19	familie Veselinovic-Jongeneelen	Roosendaal	2001-01-11

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
561.	2000-12-19	C. Veselinovic	Roosendaal	2001-01-11
562.	2000-12-19	familie De Vries	Roosendaal	2001-01-11
563.	2000-12-27	F.H.M. van der Linden	Ossendrecht	2001-01-11
564.	2000-10-20	W. van Uytfangh	Antwerpen (B)	2001-01-11
565.	2000-11-23	Buurtschappen: Bergsebaan, Westelaar- sestraat, Vijfhoek en Zoomvliet	Heerle	2001-01-11
566.	2000-11-23	Buurtschappen: De Roskam, Bergsebaan, Herelsestraat, Westelaarsestraat, Vijfhoek en Zoomvliet	Heerle	2001-01-11
567.	2000-11-30	J.J.J. van Melick	Etten-Leur	2001-01-11
568.	2000-11-30	J. van Rosmeulen	Etten-Leur	2001-01-11
569.	2000-11-27	A.Th.A.M. Bogers en C.E.M. Vissers	Roosendaal	2001-01-11
570.	2000-12-07	VVE Beheer BV namens Vereniging van Ei- genaren Roosenhof in Roosendaal	Rijswijk ZH	2001-01-11
571.	2000-11-21	A.J. Kreté	Oudenbosch	2001-01-11
572.	2000-11-24	familie Doggen	Heerle	2001-01-11
573.	2000-11-24	A. Barten	Etten-Leur	2001-01-11
574.	2000-11-24	E.C.B. Asselbergs	Bergen op Zoom	2001-01-11
575.	2000-01-12	A.W.A. de Rijck	Etten-Leur	2001-01-11
576.	2000-01-12	A.C. de Vugt	Etten-Leur	2001-01-11
577.	2000-01-12	C.T.J. Nederpelt en J.M.P. Nederpelt- Ammerlaan	Etten-Leur	2001-01-11
578.	2000-01-12	W. van Nes	Etten-Leur	2001-01-11
579.	2000-11-21	T.J.M. van Oosterhout	Etten-Leur	2001-01-11
580.	2000-11-21	A. Hefti	Etten-Leur	2001-01-11
581.	2000-11-21	M.R.M.J. Bosch	Etten-Leur	2001-01-11
582.	2000-11-23	A.J. van Loon en 55 eensluitende reacties	Bergen op Zoom	2001-01-11
583.	2000-11-17	M. Stolker	Oudenbosch	2001-01-11
584.	2000-11-23	K. van Rijckevorsel	Etten-Leur	2001-01-11
585.	2000-11-30	Burca BV	Heinenoord	2001-01-11
586.	2000-11-27	R. Andriaensen	Bergen op Zoom	2001-01-11
587.	2000-11-21	R. Lejeune	Etten-Leur	2001-01-11
588.	2000-11-27	mevrouw Van Son	Etten-Leur	2001-01-11
589.	2000-11-24	mevrouw Ooninx-van Zundert	Etten-Leur	2001-01-11
590.	2000-11-22	A. van Rijckevorsel	Etten-Leur	2001-01-11
591.	2000-11-22	C.M. Rommens	Hoeven	2001-01-11
592.	2000-11-23	familie Suijkerbuijk	Oudenbosch	2001-01-11
593.	2000-11-20	V. van der Wiel	Oudenbosch	2001-01-11
594.	2000-11-17	G. van Kaam	Oudenbosch	2001-01-11
595.	2000-11-21	M.C. Thijs	Oudenbosch	2001-01-11
596.	2001-01-22	Burgemeester en wethouders van de ge- meente Breda	Breda	2001-02-13
597.	2001-01-31	Burgemeester en wethouders van de ge- meente Woensdrecht	Woensdrecht	2001-02-13
598.	2001-01-16	Gedeputeerde Staten van de provincie Zee- land	Middelburg	2001-02-13
599.	2001-01-29	Burgemeester en wethouders van de ge- meente Halderberge	Oudenbosch	2001-02-13
600.	2001-01-29	Burgemeester en wethouders van de ge- meente Bergen op Zoom	Bergen op Zoom	2001-02-13
601.	2000-11-27	Burgemeester en wethouders van de ge- meente Dordrecht	Dordrecht	2001-02-13
602.	2001-01-08	Burgemeester en wethouders van de ge- meente Rucphen	Rucphen	2001-02-13
603.	2001-01-23	Burgemeester en wethouders van de ge- meente Reimerswaal	Kruiningen	2001-02-13
604.	2001-01-19	Provinciale Staten van de provincie Noord- Brabant, mede namens de gemeenten Ber- gen op Zoom, Etten-Leur, Halderberge, Moerdijk, Roosendaal, Rucphen en Woensd- recht	's-Hertogenbosch	2001-02-13
605.	2001-01-26	Burgemeester en wethouders van de ge- meente Moerdijk	Moerdijk	2001-02-13
606.	2001-01-29	Burgemeester en wethouders van de ge- meente Etten-Leur	Etten-Leur	2001-02-13
607.	2001-01-31	Burgemeester en wethouders van de ge- meente Roosendaal	Roosendaal	2001-02-13